

Asbestbeheersplan - versie 2.0 (2016)

Veilig gebruik van de universitaire gebouwen
waarin asbest aanwezig is.

vertrouwelijk

Universiteit Utrecht
Directie Vastgoed & Campus
Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht
(Postbus 80125, 3508 TC Utrecht)

Datum : Maart 2016
Opsteller : Vincent van Zeeland (Asbestveiligheid)
Controle : Koen van der Hoorn (Asbestveiligheid)
Status : Ter beoordeling MT V&C
Versie : **2.0**

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	4
Definities	5
Deel I Beleid	7
1. Asbestbeleid van Universiteit Utrecht	8
1.1 Realisatie van het universitaire asbestbeleid	8
1.2 Expertteam Asbestveiligheid	9
1.3 Sanerings- en beheersstrategie	10
1.4 Voorlichting en communicatie	12
2. Asbestvoorziening	13
3. Verantwoordelijkheden en taken	15
V&C Asbestveiligheid (asbestadviseurs, toezichthouder, Veiligheidskundige) ..	15
V&C Technisch Beheer	17
V&C Vastgoedinformatie	17
V&C Projectmanagement	17
V&C Programmamanagement	18
V&C Control	18
V&C Communicatiemedewerkers	18
FSC Onderhoud	18
FSC Gebouwgebonden Aanpassingen	19
FSC Gebouwzorg	19
FSC Meldpunt	19
FSC Security	20
Information & Technology Services (ITS)	20
HUMAN RESOURCES (HR)	20
Deel II Procedures	21
Procedure 1: Asbestadvies	22
Procedure 2: Asbestcalamiteit	27
Procedure 3: Communicatie asbest	33
Procedure 4: Archivering	37
BIJLAGEN	41
Bijlage 1. Aanvullende definities	42
Bijlage 2. Eisen te stellen aan eindcontroles	43
Bijlage 3. Eisen te stellen aan externe toezichthouders/adviseurs	45
Bijlage 4. Wettelijk kader asbest	48
Bijlage 5. Organisatie Expertteam Asbestveiligheid	52

Inleiding

In 1993 werd de toepassing van asbest in gebouwen en installaties wettelijk verboden. Veel gebouwen van Universiteit Utrecht dateren van vóór 1993. Uit onderzoek is vast komen te staan dat een groot deel van de gebouwen asbesthoudende materialen bevat. Het feit dat er asbest aanwezig is in de universitaire gebouwen zorgt voor een potentieel blootstellingsrisico aan asbest. Inademing van asbestvezels kan grote gezondheidsproblemen opleveren.

Universiteit Utrecht vindt het belangrijk dat de universitaire gebouwen veilig gebruikt kunnen worden. Dat houdt in dat het asbest blootstellingsrisico voor alle gebruikers van de gebouwen verwaarloosbaar moet zijn.

Om het asbestblootstellingsrisico te beheersen heeft de Universiteit Utrecht een asbestbeleid geformuleerd en een aantal organisatorische, financiële en bedrijfsmatige maatregelen getroffen om dit beleid te realiseren.

Het Asbestbeheersplan heeft als doel het universitaire asbestbeleid en de wijze waarop dit beleid gerealiseerd wordt vast te leggen en te borgen. Voortschrijdend inzicht in gezondheidsrisico's, toepassing en verwijdering van asbesthoudende materialen en daarbij veranderende wet- en regelgeving, maken het noodzakelijk om het asbestbeheersplan op gezette tijden te actualiseren. Het asbestbeheersplan versie 2.0 dient ter vervanging van versie 1 van april 2010.

Het Asbestbeheersplan is bestemd voor alle functioneel bij het vastgoed betrokken universitaire medewerkers die te maken kunnen krijgen met asbest in de gebouwen. De afzonderlijke taken en verantwoordelijkheden zijn vermeld in hoofdstuk 3.

Het Asbestbeheersplan bestaat uit twee delen:

Deel I bevat het beleid en de ingestelde maatregelen en randvoorwaarden om hier invulling aan te geven.

Deel II bevat de procedures die opgesteld zijn om a) uitvoering te geven aan het asbestbeleid van Universiteit Utrecht, b) te voldoen aan wet- en regelgeving en c) de interne bedrijfsprocessen waarbij asbest een rol speelt te stroomlijnen.

Definities

Asbestcalamiteit

Een situatie, vastgesteld door **Asbestveiligheid** (tijdens kantooruren) of door **Veiligheid & Milieu** (buiten kantooruren) waarbij sprake is van een kans op emissie van asbestvezels. Bij een asbestcalamiteit worden onmiddellijk maatregelen getroffen om de kans op asbestvezel emissie te minimaliseren en blootstelling te voorkomen.

Asbestadvies

Een bindend schriftelijk advies van Asbestveiligheid voorafgaand aan werkzaamheden met daarin de beoordeling van de asbestsituatie en eventuele blootstellingsrisico's ter plaatse met daarbij te nemen maatregelen.

Asbesthoudend materiaal

Bouw of constructiemateriaal waarin asbest is verwerkt, of restanten hiervan afkomstig, in een percentage boven of gelijk aan 0,1 gewichtsprocent.

Asbestgedragscodekaart (in ontwikkeling)

Een overzicht van alle aanwezige asbesthoudende materialen per gebouw of deel hiervan, met daarbij een omschrijving van alle gebruiksbependingen en voorzorgsmaatregelen die in acht moeten worden genomen om blootstelling aan asbestvezels te voorkomen. De asbestgedragscodekaart moet voorafgaande aan de uitvoering van technische werkzaamheden worden geraadpleegd.

Bewerken van asbesthoudende materialen

Hakken, zagen, boren, schuren, breken, nagelen, nieten, schroeven in- of anderszids (mechanisch) bewerken van asbesthoudende materialen. Daarnaast verven, coaten, kitten of anderszids direct aanbrengen van een afschermende laag op asbesthoudende materialen. Het wassen, spoelen, schrobben of poetsen van asbesthoudende materialen wordt eveneens gezien als een bewerking.

Blootstellingsrisico direct (actueel blootstellingsrisico)

Aanwezigheid van een asbestconcentratie in de omgevingslucht die het verwaarloosbaar risico overschrijdt. Het optreden van een direct blootstellingsrisico is vaak het gevolg van de aanwezigheid van asbestverontreinigingen in stof, beschadigd en verweerd plaatmateriaal, niet hechtgebonden asbesthoudend materiaal zoals brandvertragende beplating en asbestkoord of ondeskundige bewerkingen van asbesthoudend materiaal in ruimten die voor gebruik, beheer en onderhoud toegankelijk zijn.

Blootstellingsrisico latent (potentieel blootstellingsrisico)

Aanwezigheid van intact hechtgebonden asbesthoudend plaatmateriaal, asbesthoudende kitten of afgeschermd asbesthoudende materialen in ruimten die voor gebruik, beheer en onderhoud toegankelijk zijn.

Hechtgebonden asbesthoudend materiaal

Samengesteld (bouw)materiaal dat een laag percentage asbest bevat en dat in samenstelling bestaat uit een matrix waarin de asbestvezels stevig verankerd zijn. In normale gebruikssituaties zal de aanwezigheid van een hechtgebonden asbesthoudend materiaal geen asbestemissie veroorzaken die een significante overschrijding van het verwaarloosbaar risico oplevert.

Inspectiewerkzaamheden

Werkzaamheden, vooronderzoeken e.d. die plaats moeten vinden in ruimten waarin asbest aanwezig is, vallen ook onder de definitie "Technische werkzaamheden". Voor deze activiteiten moet eveneens vooraf asbestadvies gevraagd.

Niet-hechtgebonden asbesthoudend materiaal

Samengesteld (bouw)materiaal met daarin een hoog percentage asbestvezels en een zwakke binding tussen het bindingsmateriaal en de asbestvezels. Uit een niet-hechtgebonden asbesthoudend materiaal kan bij beschadiging of verwerking eenvoudig een asbestemissie ontstaan die een asbestconcentratie in de omgevingslucht veroorzaakt die het verwaarloosbaar risico overschrijdt.

Monitoring

Periodieke beoordeling van de asbestconcentratie in de omgevingslucht en het aanwezige stof in gebouwen waar asbesthoudende bronnen aanwezig zijn. De monitoring is onderdeel van de ingestelde beheersmaatregelen indien asbesthoudende bronnen niet direct worden verwijderd. Een monitoring bestaat uit een steekproefsgewijze lucht- en stofmonstername volgens de NEN 2991 norm.

Schouw

Visuele inspectie naar de staat van de in een gebouw aanwezige asbesthoudende bronnen, markeringen en duurzame afschermingen als onderdeel van de beheersmaatregelen die zijn genomen.

Technische werkzaamheden

Werkzaamheden die het uiterlijk, structuur of gebruik van (onderdelen van) gebouwen en bijbehorende installaties beïnvloeden. Onderdelen van een bouwwerk zijn bijvoorbeeld: kabelgoten, gevels, radiatoren, (verlaagde) plafonds, vloerbedekking, muren en wanden, gevels, kanalen en schachten. Onder technische werkzaamheden vallen ook het verwijderen van pakkingen, reinigen van geveloppervlakken en vervangen van verlichting.

Veiligheidsinstructie

Een beschrijving van alle maatregelen die moeten worden genomen om de veiligheid tijdens de uitvoering van werkzaamheden te borgen. Veiligheidsinstructies zorgen voor het bewust nemen van aanvaardbare risico's bij het uitvoeren van werkzaamheden.

Werkprocedure

Een beschrijving van het gehele traject dat bij technische werkzaamheden wordt doorlopen. Deze omschrijving omvat onder andere de voorbereiding, taak risico analyse (TRA), uitvoering, afronding en afmelding.

Deel I Beleid

1. Asbestbeleid van Universiteit Utrecht

Het asbestbeleid van Universiteit Utrecht is als volgt geformuleerd:

1. Het realiseren en handhaven van een veilig gebruik van de asbesthoudende universitaire gebouwen. Veilig betekent dat in de periode tot aan de daadwerkelijke verwijdering van de asbesthoudende bronnen en verontreinigingen het risico op blootstelling, al dan niet met behulp van aanvullende beheersmaatregelen, verwaarloosbaar is.
2. Het voldoen aan de wet- en regelgeving ter zake als minimale doelstelling. Daar waar noodzakelijk geacht gelden aanvullende eisen op hetgeen in normen, richtlijnen en wet- en regelgeving is vastgelegd. Een overzicht van ter zake doende wet- en regelgeving, normen en richtlijnen is weergegeven in bijlage 4.

1.1 Realisatie van het universitaire asbestbeleid

Om de asbestrisicobeheersing te verankeren in de bestaande organisatie van de directie Vastgoed & Campus is eind 2011 'Expertteam Asbestveiligheid' ingericht. Dit expertteam is samengesteld uit:

- Asbestadviseur(s), TB&A, Technisch Advies;
- Toezichthouder, TB&A, Technisch Advies;
- Veiligheidskundige, Veiligheid & Milieu.

Operationele en strategische aansturing van Asbestveiligheid vindt plaats door het taakgroepshoofd Technisch Beheer en Advies (TB&A) en het taakgroepshoofd Veiligheid & Milieu (V&M). De taken en verantwoordelijkheden van Asbestveiligheid staan vermeld in hoofdstuk 3 van dit document. Een schematische weergave van Asbestveiligheid is opgenomen in bijlage 5.

Het asbestbeleid krijgt in de praktijk vorm door middel van:

- Bindend asbestadvies vanuit Asbestveiligheid voordat technische werkzaamheden in gebouwen die asbest (kunnen) bevatten worden uitgevoerd (conform procedure 1 van dit beheersplan);
- Up-to-date asbestinformatie van alle universitaire gebouwen die asbest (kunnen) bevatten (conform paragraaf 1.2 van dit beheersplan);
- Vaststellen en uitvoeren van sanerings- en beheersmaatregelen (volgens paragraaf 1.3 van dit beheersplan);
- Periodieke schouw en monitoring van de aanwezige asbestbronnen en de getroffen beheersmaatregelen (eveneens volgens paragraaf 1.3 van dit beheersplan);
- Inzet Asbestveiligheid bij calamiteiten (volgens procedure 2 van dit beheersplan) waarbij een asbestrisico aanwezig kan zijn;
- Communicatie i.r.t. asbest gerelateerde werkzaamheden (volgens procedure 3);
- Voorlichting en communicatie zoals omschreven in paragraaf 1.4
- Planning en control cyclus i.r.t. asbest (kwartaalrapportages en voorziening) (conform hoofdstuk 2 van dit beheersplan)
- De van toepassing zijnde procedures om blootstelling aan asbest te voorkomen, te voldoen aan wet- en regelgeving en ten behoeve van de interne werkprocessen. Het betreft de procedures:
 - o Procedure 1 Asbestadvies
 - o Procedure 2 Asbestcalamiteit
 - o Procedure 3 Communicatie
 - o Procedure 4 Archivering

De procedures zijn opgenomen in deel II van dit Asbestbeheersplan.

1.2 Expertteam Asbestveiligheid

Asbestveiligheid is verantwoordelijk voor het in stand houden van een actueel inzicht op de asbestsituatie in de gebouwen van de UU. Dit inzicht wordt verkregen via rapportages van asbestinventarisaties, risicobeoordelingen, eindcontroles en aanvullende onderzoeken. De rapportages van deze onderzoeken worden door Asbestveiligheid, na beoordeling op volledigheid, bruikbaarheid, overeenstemming met wet- en regelgeving en duidelijkheid, opgeslagen en op verzoek beschikbaar gesteld. Hiermee voldoet de UU aan de informatieplicht zoals deze in de arbeidsomstandighedenwetgeving is beschreven.

Alle gebouwen van de UU die vóór 1994 zijn gebouwd zijn onderzocht op de aanwezigheid van asbest (conform de SC-540 richtlijn). Door uitvoering van deze inventarisaties is een goed beeld ontstaan over de aard, omvang en conditie van asbesthoudende materialen in de gebouwen van de UU. Doordat wijzigende gebruiksomstandigheden, verwerking, renovaties of regulier gebruik de toestand van deze asbestbronnen kunnen beïnvloeden (en daarmee ook de blootstellingsrisico's), worden deze rapportages gezien de wettelijke zorgplicht voor werkgevers regelmatig geactualiseerd. De resultaten van deze onderzoeken worden vastgelegd in rapportages die eveneens conform de SC-540 richtlijn zijn opgesteld. Bij aankoop of huur van panden die vóór 1994 zijn gebouwd wordt er, als er geen betrouwbaar asbestinventarisatierapport beschikbaar is, een asbestinventarisatie uitgevoerd voorafgaand aan huur of aankoop¹.

Asbestveiligheid adviseert voorafgaande en tijdens technische werkzaamheden in gebouwen en aan installaties en verleend opdracht tot het laten uitvoeren van een asbestonderzoek. In procedure 1, asbestadvies, is beschreven hoe en wanneer dit proces in gang wordt gezet in geval van (renovatie)projecten en regulier onderhoud.

Naast de wettelijke doelstellingen, zoals de verplichting bij het indienen van sloopmeldingen een inventarisatierapport bij te voegen, hebben de rapportages van asbestonderzoeken in gebouwen van de UU tot doel om als informatiebron te dienen voor het bindend advies voorafgaand aan de uitvoering van werkzaamheden in gebouwen of ten behoeve van voorlichting naar gebruikers van de gebouwen. Daarnaast wordt deze informatie ingezet bij de midden- en langere termijn planvorming.

1.3 Sanerings- en beheersstrategie

Sanering

Er geldt geen wettelijke verplichting tot het saneren van asbesthoudende bronnen mits deze geen blootstellingsrisico's aan schadelijke concentraties asbestvezels inhouden voor gebruikers van gebouwen.

De aanwezigheid van asbest in een gebouw hoeft niet per definitie tot een blootstellingsrisico te leiden. Daarom zullen de tijdens een asbestinventarisatie aangetroffen asbestbronnen niet in alle gevallen direct worden verwijderd omwille van economische, esthetische of bouwkundige redenen. Definitieve sanering van asbesthoudende materialen zal in de regel pas plaatsvinden bij sloop, renovatie of onderhoud van (onderdelen van) gebouwen.

Vooruitlopend op de definitieve sanering is er wel actie nodig als uit nieuw onderzoek, actualisatieonderzoeken of bij het optreden van calamiteiten, asbesthoudende bronnen worden waargenomen die vanwege de aangetroffen toestand (beschadigd, niet hechtgebonden) urgente maatregelen vereisen. Er wordt dan door Asbestveiligheid geadviseerd over de mogelijke opties om het blootstellingsrisico weg te nemen.

Sanering van asbesthoudende materialen uit de gebouwen van de Universiteit Utrecht moet altijd door een SC-530 gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf worden uitgevoerd conform de laatste versie van de SC-530 richtlijn. Uitzondering hierop zijn saneringen aan het openbare leidingnetwerk in de buitenlucht die vallen onder de uitzondering in het arbeidsomstandighedenbesluit en volgens de voorschriften uit het zogenoemde "rode boekje" (*Werkplan voor het werken met asbestcementbuizen*) worden uitgevoerd. Een andere uitzondering vormt verwijdering van asbesthoudende pakkingen waarbij het asbesthoudend materiaal niet wordt beroerd. In alle gevallen, inclusief de uitzonderingen in wet- en regelgeving, zal in eerste instantie een beoordeling door asbestveiligheid plaats moeten vinden.

In geval van calamiteiten met asbestemissie wordt een beroep gedaan op saneringsbedrijven waarmee de UU een raamcontract afgesloten heeft. Daarbij wordt procedure 2, asbestcalamiteit, gehanteerd.

Het (volledig) verwijderen van asbesthoudende materialen kan door overmatige overlast of ingrijpende bouwkundige aanpassingen, met langdurige leegstand tot gevolg, niet altijd wenselijk zijn. Afhankelijk van het huidige en beoogde toekomstige gebruik van het gebouw wordt afgewogen of de asbestbron geheel verwijderd wordt of, al dan niet gedeeltelijk, duurzaam afgeschermd wordt waarbij de asbestbron in een beheersregime terechtkomt.

Beheer

Welke beheersmaatregelen worden ingesteld is afhankelijk van de situatie en vereist maatwerk. Aan de hand van de resultaten van asbestonderzoek wordt door Asbestveiligheid een advies opgesteld met daarin diverse mogelijke scenario's voorzien van een kostenraming. Afhankelijk van de omvang van de te nemen beheersmaatregelen zal door Asbestveiligheid, programmamanager, MT V&C of het College een besluit worden genomen over de te nemen beheersmaatregelen. Vervolgens worden door Asbestveiligheid de beheersmaatregelen ingepland, geïmplementeerd en gecommuniceerd naar FSC, ITS en de gebruikers van gebouwen.

Beheersmaatregelen kunnen bestaan uit het periodiek visueel beoordelen van de conditie van de aanwezige asbestbronnen. Daarnaast kan het ook vanuit de wettelijke zorgplicht noodzakelijk zijn om periodiek luchtmetingen en stofmonsters te nemen om te controleren of er een asbestemissie uit de aanwezige asbestbronnen heeft plaatsgevonden. Deze periodieke beoordelingen hebben als voornaamste doel om de effectiviteit van de ingestelde beheersmaatregelen te evalueren.

Een van de meest toegepaste beheersmaatregelen die kan worden genomen indien asbest niet direct wordt verwijderd is het duurzaam afschermen van de asbestbron. Het achterblijven en duurzaam afschermen van asbesthoudende bronnen brengt met zich mee dat er een aantal gebruiksbeperkende maatregelen moet worden genomen. Deze gebruiksbeperkingen moeten voorkomen dat gebruikers en bezoekers van panden alsnog kunnen worden blootgesteld aan asbestemissies als gevolg van ondeskundige handelingen. In afwijking van het gestelde in de NEN 2991 (bijlage D.2) wordt er geen allesomvattend gebouwgebonden asbestbeheersplan opgesteld. De algemene bepalingen uit deze bijlage zijn reeds in dit beheersplan verwerkt. Om een in de praktijk hanteerbaar document toe te kunnen passen, wordt de relevante gebouwspecifieke informatie over de aanwezigheid van asbesthoudende materialen op een asbestgedragscodekaart vermeld. De locatie van asbesthoudende bronnen met de hieraan verbonden beperkingen voor het gebruik van de ruimte en het uitvoeren van (onderhouds)werkzaamheden, worden opgesteld door asbestveiligheid en vastgelegd op deze asbestgedragscodekaart. Ook staan op de asbestgedragscodekaart calamiteit-instructies. Deze asbestgedragscodekaart wordt op centrale locaties, alsmede bij de receptie in het gebouw(deel) ter inzage liggen. Iedereen die werkzaamheden gaat verrichten in een gebouw waar asbesthoudende materialen en duurzame afschermingen aanwezig zijn dient, vooraf kennis te nemen van de inhoud van de inventarisatierapporten en de ingestelde beheersmaatregelen zoals vermeld op de asbestgedragscodekaart. De opdrachtgever van de werkzaamheden moeten borgen dat dit daadwerkelijk plaatsvindt.

1.4 Voorlichting en communicatie

Communicatie

In geval van asbestcalamiteit, (voorgenomen) werkzaamheden of asbestonderzoek kan er een behoefte ontstaan bij gebruikers of uitvoerenden van technische werkzaamheden aan nadere informatie omtrent de asbestsituatie in een gebouw. In uitzonderlijke situaties, zoals bijvoorbeeld bij calamiteiten of bij complexe saneringen, kan overleg met het bevoegd gezag noodzakelijk zijn. De wijze van communicatie is vastgelegd in procedure 3.

Voorlichting FSC

In calamiteitssituaties kan de situatie ontstaan dat door medewerkers van FSC onderhoud onderhoudswerkzaamheden of toezicht uitgevoerd moeten worden in asbest verontreinigde ruimtes. Het betreft alleen werkzaamheden ten behoeve van het oplossen van calamiteiten waarbij zonder direct ingrijpen gezondheidsbedreigende situaties of grote schade aan gebouwen kan ontstaan. Asbestsaneringswerkzaamheden worden niet door medewerkers van Universiteit Utrecht verricht. Daarnaast wordt er voor alle betrokken medewerkers van FSC een cursus asbestbewustwording georganiseerd door een erkend opleidingsinstituut. De borging van het op peil houden van kennis en bewustzijn met betrekking tot asbestrisico's geschiedt door middel van herhalingscursussen die onder verantwoordelijkheid van FSC worden georganiseerd.

Voor enkele veel voorkomende werkzaamheden waar een blootstellingsrisico aan asbest mogelijk is, heeft FSC veiligheidsinstructies opgesteld. Deze veiligheidsinstructies zijn alleen van toepassing op werkzaamheden met een korte blootstellingsduur die onder beschermde condities worden uitgevoerd. Voor aanvang van risicovolle werkzaamheden zullen deze door middel van een toolbox nader worden toegelicht. Deze procedures worden door FSC regelmatig geoptimaliseerd en geactualiseerd naar de laatste stand van techniek en wet- en regelgeving en ter beoordeling voorgelegd aan Asbestveiligheid.

Kwalificaties Asbestveiligheid

Zowel de asbestadviseurs als de veiligheidskundige binnen Asbestveiligheid beschikken over aantoonbare asbestdeskundigheid door ervaring en behaalde persoonscertificaten. De medewerkers van Asbestveiligheid zijn in bezit van het benodigde kennisniveau verkregen door opleidingen en praktijkervaring. Het kennisniveau wordt behouden door deelname aan (landelijke) praktijkdagen of congressen, Ascert bijeenkomsten en (opfris)cursussen.

2. Asbestvoorziening

De kosten die voortvloeien uit de asbestgerelateerde werkzaamheden worden gefinancierd vanuit de hiervoor gecreëerde asbestvoorziening.

De voorziening is gevormd voor:

1. Asbestsanering in de gebouwen die worden afgestoten/herontwikkeld:

De Universiteit Utrecht bezit een aantal gebouwen waar de aanwezigheid van asbest grote invloed heeft op de bedrijfszekerheid en instandhouding. Voor veel asbestbronnen in deze gebouwen geldt dat deze niet kunnen worden verwijderd zonder verregaande destructieve handelingen te verrichten. Niet verwijderbare asbestbronnen zijn veiliggesteld, met als nadelig gevolg diverse beperkingen bij beheer en onderhoud. Deze gebouwen zullen hierdoor in de komende 8 jaar buiten gebruik worden gesteld. "Big 5" panden is de werktitel van deze gebouwen. Het betreft:

- Hugo R. Kruytgebouw
- Aardwetenschappengebouw
- Willem C. van Unnikgebouw
- Androclusgebouw
- Leonard S. Ornsteinlaboratorium

Daarnaast zijn twee kleinere panden in de voorziening opgenomen vanwege de voorgenomen sloop/renovatie:

- Telefooncentrale/meldpunt Lundlaan 2
- Ketelhuis Bestuursgebouw

De kosten van de asbestsanering, na buiten gebruikstelling, zijn geraamd met het kostenkengetal van de asbestsanering van het F.A.C.F. Wentgebouw en het Robert J. van de Graafflaboratorium: 170 euro per m² bvo.

2. Asbestbeheersing in de gebouwen die in gebruik zijn

De kosten van de asbestbeheersing zijn geraamd en in de voorziening opgenomen. De methode voor het schatten van de kosten bestaat uit:

- Per gebouw de asbestbronnen inventariseren;
- Per asbestbron de sanerings-/beheersmaatregelen bepalen;
- Per maatregel de kosten ramen.

Er wordt gestuurd op risicobeheersing. T.a.v. asbest worden de volgende maatregelen getroffen:

- Asbestinventarisatie en/of aanvullend onderzoek;
- Asbestsanering, -beheersing (duurzame afscherming / veiligstellen) en herstel;
- Monitoring van asbestbronnen en getroffen beheersmaatregelen (bijvoorbeeld binnenmilieuonderzoek en controle van aangebrachte afscherming);
- Werkzaamheden onder asbestcondities (bijvoorbeeld onderhoudswerkzaamheden door gespecialiseerde bedrijven).

Al naar gelang de staat, omvang en toepassingswijze van de asbestbronnen, die vast zijn gesteld in de asbestinventarisatierapporten, wordt rekening gehouden met het risico op incidenten/calamiteiten.

Om de actualiteit van de asbestinformatie te waarborgen is de minimale frequentie van het actualiseren van asbestinformatie per gebouw gesteld op 3 jaar. Daarnaast wordt asbestinformatie van de gebouwen geactualiseerd na uitvoering van asbestgerelateerde werkzaamheden (projecten, mutaties, groot onderhoud, etc.)

De horizon van de voorziening is vijftien jaar. De voorziening wordt ieder jaar geïndexeerd. De index is gebaseerd op de gemiddelde stijging van de BDB¹ index Kantoorgebouwen - Nieuwbouw en de BDB index Bedrijfsgebouwen - Nieuwbouw. De kosten van het expertteam Asbestveiligheid van V&C zijn opgenomen in de voorziening.

Per kwartaal wordt gerapporteerd over de besteding en de stand van de voorziening als onderdeel van de Planning & Controlcyclus.

¹ Stichting Bureau Documentatie Bouwwezen.

3. Verantwoordelijkheden en taken

Hieronder zijn de verantwoordelijkheden en taken van de verschillende functies en afdelingen uitgewerkt.

V&C ASBESTVEILIGHEID (ASBESTADVISEURS, TOEZICHTHOUDER, VEILIGHEIDSKUNDIGE)

1. Beheersen en zoveel mogelijk beperken van de risico's van blootstelling aan asbest voor alle gebruikers van de universitaire gebouwen.
 - a. Up to date houden van de asbestinventarisatie rapportages
 - b. Opstellen en beheren van het asbestbeleid van Universiteit Utrecht en bijbehorende procedures inzake asbest.
 - c. Beoordelen van voorgestelde beheersmaatregelen in de asbestinventarisatie rapportages op blootstellingrisico.
 - d. Gevraagd en ongevraagd adviseren over het treffen van beheersmaatregelen om emissie van en blootstelling aan asbestvezels te voorkomen.
2. Voorlichting en communicatie over asbestproblematiek, blootstellingrisico's, beheers- en saneringsmaatregelen, asbestcalamiteiten.
 - a. Geven van voorlichting en informatie over asbest.
 - b. Gevraagd en ongevraagd verstrekken van informatie over de asbestsituatie aan de gebruikers van een gebouw en informeren van betrokkenen bij asbestcalamiteiten over de ontstane situatie en de te ondernemen acties.
 - c. Opstellen en distribueren van gedragscodekaarten
3. Adviseren met betrekking tot de werkprocessen die betrekking hebben op het beheersen van de asbestproblematiek.
 - a. Het verstrekken van asbestadvies voor het uitvoeren van technische werkzaamheden in gebouwen waarin asbest voorkomt.
 - b. Vaststellen of een calamiteit een asbestcalamiteit is en wanneer noodzakelijk starten van de procedure "asbestcalamiteit".
 - c. Adviseren van de betrokkenen van het FSC-(Onderhoud, Gebouwzorg, Externen etc.) bij het afhandelen van vastgestelde asbestcalamiteiten tijdens kantooruren.
 - d. Het desgevraagd beoordelen en adviseren na sanering van voorheen asbest verontreinigde ruimten na sanerings- en schoonmaakwerkzaamheden door een SC- 530 asbestsaneringsbedrijf.
 - e. Organiseren van het V&C overleg Asbestveiligheid.
 - f. Toezicht op de uitvoering van asbestinventarisaties en –saneringen.
 - g. Beoordelen van asbestgerelateerde werkprocedures
4. Treffen van beheers- en saneringsmaatregelen wanneer er geen project is.
 - a. Met Programmamanagement vast laten stellen (door MT) van de te treffen beheers- en saneringsmaatregelen en de bijbehorende kosten.
 - b. Op laten stellen van een plan van aanpak voor uitvoering van de vastgestelde sanerings- en beheersmaatregelen, in afstemming met Technisch Beheer.
 - c. Organisatie van de uitvoering van de vastgestelde sanerings- en beheersmaatregelen conform het plan van aanpak.
 - d. Verantwoordelijk voor de aanvraag van een asbestsloophmelding en het bewaken van de voorwaarden waaronder mag worden gesloopt.

5. Toetsing van asbest gerelateerde werkzaamheden indien er wel sprake is van een project.
 - a. Het doen laten uitvoeren van asbestinventarisaties en overige benodigde asbestonderzoeken.
 - b. Beoordelen van door externen aangeleverde documentatie zoals inventarisatierapporten, plannen van Aanpak, werkplannen, offertes, etc.
 - c. Advisering omtrent de actuele asbestsituatie in het betreffende gebouw(deel).
 - d. Ondersteuning bij indienen van sloopmeldingen en communicatie met het bevoegd gezag.
 - e. Kwaliteitstoetsing op de uitvoering van asbestsaneringen.
 - f. Kwaliteitstoetsing bij een oplevering met de uitvoerende partij na afronding van de asbestsanering.
6. Bereikbaarheid buiten werktijd (taakgroep Veiligheid & Milieu)
 - a. Aanspreekpunt voor FSC-Security buiten werktijd.
 - b. Vaststellen of een calamiteit een asbestcalamiteit is en starten van de procedure "asbestcalamiteit".
 - c. Advisering van FSC-Onderhoud (24-7 dienst) bij het afhandelen van vastgestelde asbestcalamiteiten buiten werktijd.
7. Centraliseren van actuele kennis over de asbestsituatie in de universitaire panden, de kosten van de beheersmaatregelen en het beschikbaar stellen van deze informatie aan belanghebbenden.
 - a. Inhoudelijke inbreng bij contractering van externe adviseurs en asbestsaneerders.
 - b. Adviseren bij het voorbereiden en beoordelen van opdrachten aan externe asbestadviseurs, toezichthouders en asbestsaneerders.
 - c. Verantwoordelijk voor het op laten stellen van een SC-540 asbestinventarisatie rapport.
 - d. Beoordeling van SC-540 asbestinventarisatie rapportages. De beoordeling betreft een toets aan de SC-540 norm, de duidelijkheid en de bruikbare weergave van de bronnen en de te treffen beheersmaatregelen.
 - e. Actueel en beschikbaar houden van de administratie van asbestadviezen, vrijgavebewijzen, stortbewijzen, formulieren asbestbetreding (na afloop van een kalenderjaar).
 - f. Up to date houden van de kennis van relevante wet- en regelgeving binnen de organisatie en in samenspraak met V&M de implementatie van wijzigingen in het asbestbeleid en werkprocessen doorvoeren.
 - g. Actueel houden van het asbestbeheersplan
8. Borging van het veilig gebruik van de universitaire gebouwen waarin asbesthoudende bronnen en – verontreinigingen aanwezig zijn.
 - a. Verantwoordelijk voor het periodiek laten monitoren van het binnenmilieu van gebouwen waarin asbest aanwezig is.
 - b. Verantwoordelijk voor het periodiek schouwen van de getroffen asbestbeheersmaatregelen in gebouwen waarin asbesthoudende bronnen en-verontreinigingen aanwezig zijn.
 - c. Voorbereiding van opdrachten aan externen voor het uitvoeren van beheersmaatregelen die getroffen moeten worden naar aanleiding van de resultaten van periodiek binnenmilieuonderzoek of periodieke schouw.

9. Escaleren naar de directeur V&C.
Wanneer het naar de inschatting van Asbestveiligheid noodzakelijk is, informeert de veiligheidskundige zowel schriftelijk en telefonisch de directeur V&C rechtstreeks over een situatie en adviseert over de te nemen maatregelen.
10. De overall bewaking van de planning van het asbestprogramma in termen van tijd en geld. Periodieke update van de asbestvoorziening in samenwerking met V&C Control. De kwartaalrapportage wordt opgesteld door het hoofd TB&A ondersteund door het team asbestveiligheid en control. Control verwerkt de asbestrapportage in de kwartaalrapportage van de directie V&C aan het CvB/FCA.
11. Rapporteren en actualiseren betreffende de benutting van de asbestvoorziening.

V&C TECHNISCH BEHEER

1. Opdrachtverstrekking aan externen voor:
 - a. Het opstellen van asbestinventarisatie rapportages en plannen van aanpak voor de uitvoering van beheers- en saneringsmaatregelen;
 - b. Het doen van periodiek binnenmilieuonderzoek en de periodieke schouw van de asbestbronnen en de asbestbeheersmaatregelen;
 - c. Het uitvoeren van beheersmaatregelen die getroffen moeten worden naar aanleiding van de resultaten van periodiek binnenmilieuonderzoek of periodieke schouw.
2. De overall bewaking van de planning van het asbestprogramma in termen van tijd en geld. Periodieke update van de asbestvoorziening in samenwerking met V&C Control.
3. Rapporteren en actualiseren betreffende de benutting van de asbestvoorziening

V&C VASTGOEDINFORMATIE

1. Uitgifte, inname en beheer van rapportages, plannen, vergunningen en overige archiefstukken

V&C PROJECTMANAGEMENT

1. Organisatie en borging van alle asbest gerelateerde projectactiviteiten, conform het asbestbeleid van Universiteit Utrecht en bijbehorende procedures.
 - a. Het aanvragen van asbestadvies bij Asbestveiligheid voor het uitvoeren van geplande werkzaamheden in gebouwen waarin asbest aanwezig is volgens procedure 1.
 - b. De projecten worden in SAP ingericht onder verantwoordelijkheid van de projectmanager en in samenspraak met het team asbestveiligheid en control, immers:
De asbest gerelateerde projectkosten moeten ten laste van de voorziening worden gebracht door het herkenbaar registreren in de financiële projectadministratie (juist gebruik van grootboekrekeningen)
 - c. Beoordelen van een asbestinventarisatie rapport, een plan van aanpak, eindcontroledocumenten. De PjM beoordeelt deze documenten op bruikbaarheid voor het project, op de weergave van alle bij de PjM

- bekende bronnen en besmettingen, op de weergave van de uit te voeren werkzaamheden en van de reeds uitgevoerde werkzaamheden.
- d. Verantwoordelijk voor de aanvraag van een (project gerelateerde) asbestslopmelding en het bewaken van de voorwaarden waaronder mag worden gesloopt.
 - e. Organisatie en opdrachtverstrekking van toezicht bij de uitvoering van asbestsanerings- en –sloopwerkzaamheden in overleg met Asbestveiligheid.
 - f. Verstrekken van alle relevante informatiestukken ten behoeve van registratie en archivering aan Asbestveiligheid. Het betreft eindcontroledocumenten van de laboratoria, stortbonnen, asbestinventarisatie rapporten, vergunningen en plannen van aanpak.
2. In voorkomende gevallen met Asbestveiligheid en Programmamanager voorbereiden van de project gerelateerde besluitvorming MT over te treffen beheersmaatregelen en de bijbehorende kosten.

V&C PROGRAMMAMANAGEMENT

1. Bereidt, in afstemming met Asbestveiligheid of met Projectmanager de besluitvorming MT voor betreffende de te treffen sanerings- en beheersmaatregelen zoals beschreven in paragraaf 1.3 van het beleidsplan.
2. Betreft de asbestsituatie bij de ontwikkeling programma's.
3. Bij mutaties van de gebouwstamlijst informeert de Programmamanager Asbestveiligheid hierover en neemt de consequenties van de wijziging door.

V&C CONTROL

1. Administratie van de uitputting van de asbestvoorziening (zie ook punt 10 bij V&C Asbestveiligheid).

V&C COMMUNICATIEMEDEWERKERS

1. Ondersteuning bij het opstellen en toetsen van communicatieuitingen bij asbestvraagstukken conform procedure 3.

FSC ONDERHOUD

1. Het aanvragen van asbestadvies bij Asbestveiligheid voor het uitvoeren van werkzaamheden in gebouwen waarin asbest aanwezig is volgens procedure 1.
2. In geval van een door Asbestveiligheid vastgestelde asbestcalamiteit:
 - a. Afzetten/afsluiten besmet bouwdeel;
 - b. Afkoppelen/uitschakelen van installaties;
 - c. Faciliteren van saneringsbedrijven en onderzoeksbureau's.Zoals omschreven in procedure 2.
3. Toezicht op de naleving van voorzorgsmaatregelen door onderhoudspartijen voor werkzaamheden die in eigen opdracht worden uitgevoerd.
4. Signaleren en melden van potentiële calamiteiten en blootstellingsrisico's bij Asbestveiligheid.

5. Afstemmen, opstellen, actualiseren en evalueren van asbestgerelateerde veiligheidsinstructies.
6. Verstrekken van analyseresultaten, vrijgave documenten en saneringsinformatie, die in eigen opdracht worden uitgevoerd, aan Asbestveiligheid.
7. Informatie verstrekken over de frequentie waarmee ruimten (bijvoorbeeld schachten) betreden moeten worden en bepaalde onderhoudsactiviteiten moeten worden verricht.
8. Op peil houden van kennis en bewustzijn van asbestrisico's middels het volgen van trainingen en voorlichting.

FSC GEBOUWGEBONDEN AANPASSINGEN

1. Het aanvragen van asbestadvies bij Asbestveiligheid voor het uitvoeren van werkzaamheden in gebouwen waarin asbest aanwezig is volgens procedure 1.
2. Toezicht op de naleving van voorzorgsmaatregelen door onderhoudspartijen voor werkzaamheden die in eigen opdracht worden uitgevoerd.
3. Signaleren en melden van potentiële calamiteiten en blootstellingsrisico's bij Asbestveiligheid
4. Verstrekken van analyseresultaten, vrijgave documenten en saneringsinformatie, die in eigen opdracht worden uitgevoerd, aan Asbestveiligheid.

FSC GEBOUWZORG

1. Het aanvragen van asbestadvies bij Asbestveiligheid voor het uitvoeren van werkzaamheden in gebouwen waarin asbest aanwezig is volgens procedure 1.
2. Faciliteren van asbestsaneerders en onderzoeksbureaus.
3. Signaleren en melden van potentiële calamiteiten en blootstellingsrisico's bij asbestveiligheid.
4. Op peil houden van kennis en bewustzijn van asbestrisico's middels het volgen van trainingen en voorlichting

FSC MELDPUNT

1. Aannemen, registreren en doorgeven van meldingen betreffende (potentiële) asbestcalamiteiten tijdens werktijd volgens procedure 2.

FSC SECURITY

1. Signaleren en melden van potentiële calamiteiten en blootstellingsrisico's bij asbestveiligheid.
2. In geval van een door Asbestveiligheid vastgestelde asbestcalamiteit:
 - Afzetten/afsluiten besmet bouwdeel;
 - Faciliteren van saneringsbedrijven en onderzoeksbureau's.Zoals omschreven in procedure 2.

INFORMATION & TECHNOLOGY SERVICES (ITS)

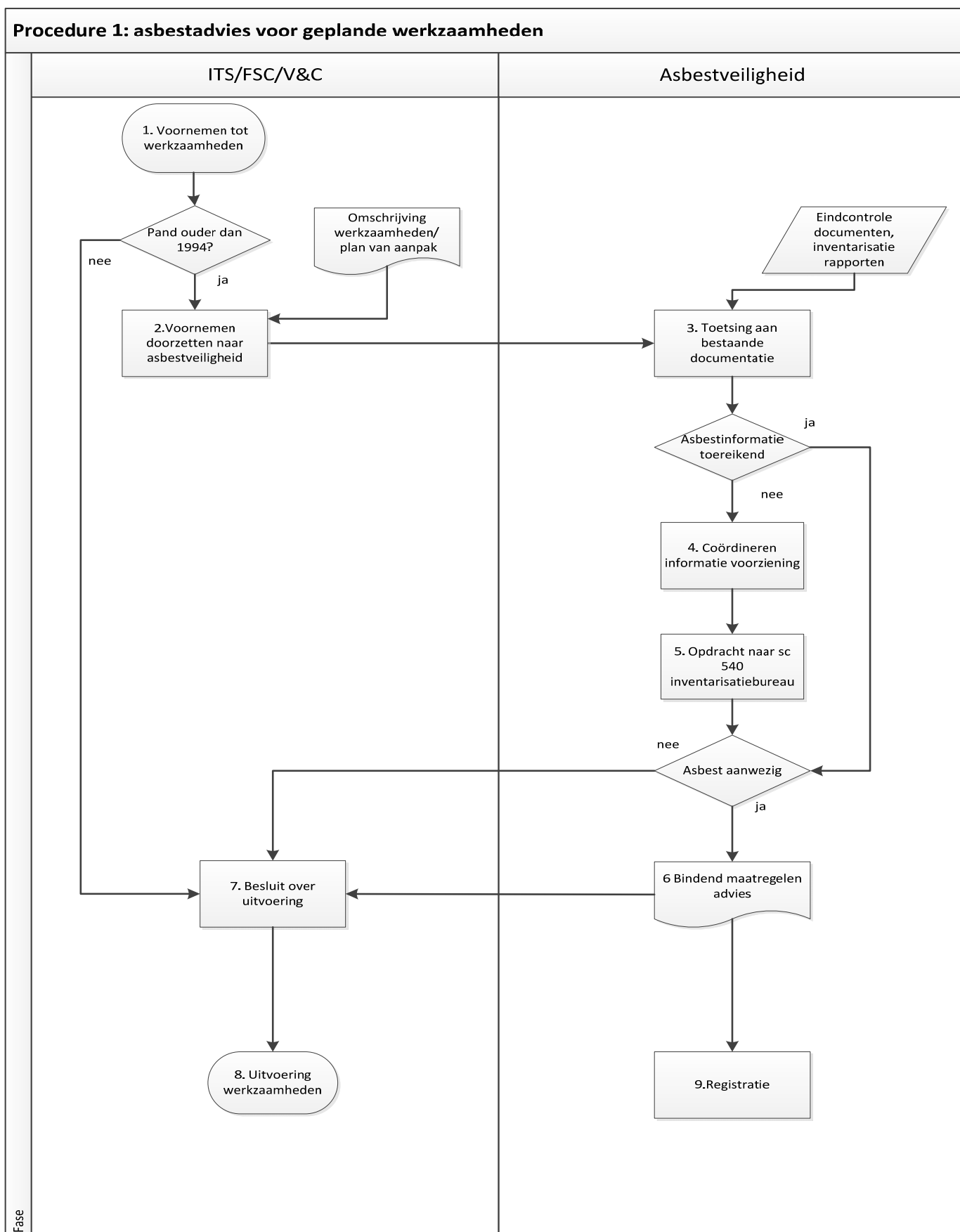
1. Het aanvragen van asbestadvies bij Asbestveiligheid voor het uitvoeren van werkzaamheden in gebouwen waarin asbest aanwezig is volgens procedure 1.
2. Toezicht op de naleving van voorzorgsmaatregelen door onderhoudspartijen voor werkzaamheden die in eigen opdracht worden uitgevoerd.
3. Signaleren en melden van potentiële calamiteiten en blootstellingsrisico's bij Asbestveiligheid

HUMAN RESOURCES (HR)

1. Aanneمة en verwerking van blootstellingsregistratie formulieren.
2. Inwinnen van advies bij Asbestveiligheid en/of externen met betrekking tot mogelijke blootstelling van medewerkers en studenten.
3. Bijhouden van asbest gerelateerde informatie en blootstellingsregistratie in personeelsdossiers.

Deel II Procedures

Procedure 1: Asbestadvies

Stappenplan behorende bij procedure 1 asbestadvies

stap	verantwoordelijke	omschrijving	opmerkingen
1	Programmamanager, Projectmanager V&C, TB&A, FSC teamleiders OH, GBZ, GA , Projectleider ITS	Voornemen tot werkzaamheden	Bouwperiode werkgebied >1994?
2	Programmamanager, Projectmanager V&C, TB&A FSC teamleiders OH, GBZ, GA, Projectleider ITS	Omschrijving van werkzaamheden doorzetten naar Asbestveiligheid	Eventueel door uitvoerende partij aan te leveren. Vastlegging in Topdesk (alleen voor medewerkers FSC)
3	Asbestadviseur Asbestveiligheid	Beoordeling werksomschrijving, inschatting blootstellingsrisico	Aan de hand van beschikbare rapportages en documentatie, geen asbestrisico stap 7
4	Asbestadviseur Asbestveiligheid	Indien geen uitsluitel kan worden gegeven, formuleert de adviseur een onderzoekopdracht, de adviseur coördineert de informatievoorziening	Eventueel gezamenlijk met aanvrager. Geen asbestrisico stap 7
5	Asbestadviseur Asbestveiligheid	Opdracht naar gecertificeerd onderzoeksbureau indien informatie ontoereikend is of geen uitsluitel kan worden gegeven	Beoordeling rapportages door Asbestveiligheid
6	Asbestadviseur Asbestveiligheid	Inschatten van risico's op blootstelling en emissie als gevolg van de werkzaamheden, opstellen advies	Op basis van de onderzoeksresultaten
7	Programmamanager, Projectmanager V&C, teamleider/gebouwbeheerder FSC, Projectleider ITS	Besluitvorming over uit te voeren werkzaamheden en toe te passen maatregelen	Op basis van het adviesdocument van Asbestveiligheid
8	Programmamanager, Projectmanager V&C, teamleider/gebouwbeheerder FSC, Projectleider ITS	Uitvoering voorgenomen werkzaamheden	
9	Asbestadviseur Asbestveiligheid	Archivering gegevens	Conform procedure 4

Toelichting behorende bij de procedure asbestadvies

Doel van de procedure

Het doel van deze procedure is het toetsen door Asbestveiligheid van alle werkzaamheden die uitgevoerd worden in de universitaire gebouwen voorafgaande aan uitvoering om te voorkomen dat door ondeskundige handelingen personen worden blootgesteld aan een asbestemissie.

Deze toetsing houdt in dat door het Asbestveiligheid is vastgesteld :

- wat de heersende asbestsituatie op de werklocatie en directe omgeving is;
- of er een mogelijk blootstellingsrisico aan asbestvezels is tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden of als gevolg van de uitvoering;
- of het plan van aanpak/werkplan toereikend is in de gevallen dat er sprake is van een mogelijk blootstellingsrisico aan asbestvezels tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden.

De toetsing zal resulteren in een adviesdocument waarin door het Asbestveiligheid een aantal uitvoeringsvoorwaarden worden gesteld om veilige uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden mogelijk te maken. Dit advies zal, naast de ingediende toelichting op de werkzaamheden door de initiatiefnemer, zijn gebaseerd op de beschikbare informatie bestaande uit bestektekeningen, asbest inventarisatie- en risicobeoordelingsrapporten, eindcontroledocumenten en gebouwgebonden beheersplannen. Indien deze informatie ontoereikend is zal aanvullend onderzoek worden uitgevoerd door, of in opdracht van, Asbestveiligheid. Asbestadviezen worden per e-mail aan de aanvrager verstrekt.

Doelgroep

Deze procedure is bestemd voor iedere initiatiefnemer die werkzaamheden gaat uitvoeren, of wil laten uitvoeren door een externe partij, in gebouwen waar asbest in aanwezig is. Dit kan zijn:

FSC Onderhoud, FSC gebouwzorg, FSC Gebouwgebonden aanpassingen, V&C Projectmanagement, V&C Programmamanagement, ITS en TB&A.

Toepassingsgebied

Deze procedure is van toepassing op alle werkzaamheden die worden uitgevoerd in universitaire gebouwen waarin asbest aanwezig is. In uitzonderlijke gevallen kunnen ook schoonmaakwerkzaamheden onder de reikwijdte van deze procedure vallen.

Responstijden

In overleg, afhankelijk van de aard, omvang en complexiteit van de geplande werkzaamheden. Voor kleine klusjes (uit te voeren in maximaal 2 werkdagen) geldt dat één werkweek na ontvangst van de benodigde documentatie betreffende de uit te voeren werkzaamheden het asbestadvies gereed is en verstrekt aan de initiatiefnemer. Van deze termijn kan worden afgeweken indien er additionele informatie moet worden aangeleverd door een extern adviesbureau.

Toelichting per stap

Stap 1

Vanuit ITS, V&C Programmamanagement of Projectmanagement, FSC onderhoud, Gebouwwzorg of Gebouwgebonden Aanpassingen ontstaat een voornemen om bouwkundige, installatie of interieur aanpassingen aan te brengen in een gebouw. Hierbij moet worden nagegaan of deze werkzaamheden worden uitgevoerd in een of meerdere ruimtes/gebouwonderdelen die stammen uit de periode van voor 1994.

Stap 2

De voor de uitvoering van de werkzaamheden verantwoordelijke medewerker levert een omschrijving van de voorgenomen werkzaamheden aan bij de asbestadviseur van het Asbestveiligheid. In deze omschrijving is het volgende beschreven:

- locatie (gebouw en ruimtenummer) waar de werkzaamheden worden uitgevoerd, op tekening of situatieschets
- beschrijving van de aard en omvang van de werkzaamheden
- toe te passen werkmethode en materiaal/materieel
- voorgenomen aanpassingen aan de bouwkundige constructie en/of installaties
- globale tijdsplanning
- indien beschikbaar een offerte, V&G plan of overige documentatie die door de uitvoerende partij, architect of extern adviseur wordt aangeleverd

Stap 3

De asbestadviseur beoordeelt het ingediende werkplan en omschrijving op volledigheid en mogelijke blootstellingsrisico's aan asbest en/of overige gevaarlijke stoffen. De ingediende werkommschrijving van de aanvrager zal worden getoetst aan de beschikbare documentatie, de volgende bronnen kunnen worden geraadpleegd:

- Rapportages van asbestinventarisaties en risicobeoordelingen
- Bestektekeningen
- Eindcontroledocumenten en opleveringsrapportages
- Gebouwgebonden beheersplannen/gedragscodekaart

Als na toetsing blijkt dat er geen blootstellingsrisico's aanwezig zijn wordt dit in een advies verwerkt en per e-mail aan de aanvrager verstrekt (stap 6).

Stap 4

Wanneer uit bestudering van de beschikbare documentatie geen uitsluitsel kan worden gegeven over de aanwezigheid en/of mogelijke blootstelling aan asbest op de voorgenomen werklocatie zal een bezoek aan de locatie worden gebracht door de asbesttoezichthouder en asbestadviseur, desnoods in gezelschap van de aanvrager en uitvoerder. Ter plaatse kan worden beoordeeld of er een aanpassing van de voorgenomen werkzaamheden kan worden doorgevoerd of dat er aanvullend onderzoek noodzakelijk is.

Stap 5

De asbestadviseur en asbesttoezichthouder formuleren een opdracht aan een SC-540 gecertificeerd asbestinventarisatiebureau. Stelregel is dat bij de minste twijfel over de aanwezigheid van asbestblootstellingsrisico's een aanvullend onderzoek wordt uitgevoerd. Formulering, opdrachtverlening en deskresearch wordt uitgevoerd volgens de interne werkprocedure asbestinventarisatie van het Asbestveiligheid. Asbestveiligheid beoordeelt of het inventarisatieplan van het onderzoeksbureau voldoet om de beoogde doelstelling te kunnen behalen. Na uitvoering beoordeelt Asbestveiligheid volgens interne procedure de rapportage en stelt deze definitief vast.

Stap 6

De asbestadviseur stelt een asbestadvies op waarin is aangegeven of er een blootstellingsrisico aan asbest op kan treden tijdens de werkzaamheden, hoe blootstelling voorkomen of vermeden kan worden, welke voorzorgsmaatregelen en beperkingen er van toepassing zijn op de uitvoering van de werkzaamheden en alle overige relevante asbestgerelateerde informatie (zoals een overzichtstekening met daarop de asbesthoudende bronnen). Het advies wordt gebaseerd op de beschikbare documentatie zoals omschreven bij stap 3 en in het advies wordt dan ook verwezen naar deze informatiebronnen. Het advies wordt per e-mail verstrekt.

Stap 7

Op basis van het adviesdocument van Asbestveiligheid besluit de initiatiefnemer hoe uitvoering gaat worden gegeven aan de voorgenomen werkzaamheden en/of de omvang en planning van uitvoering.

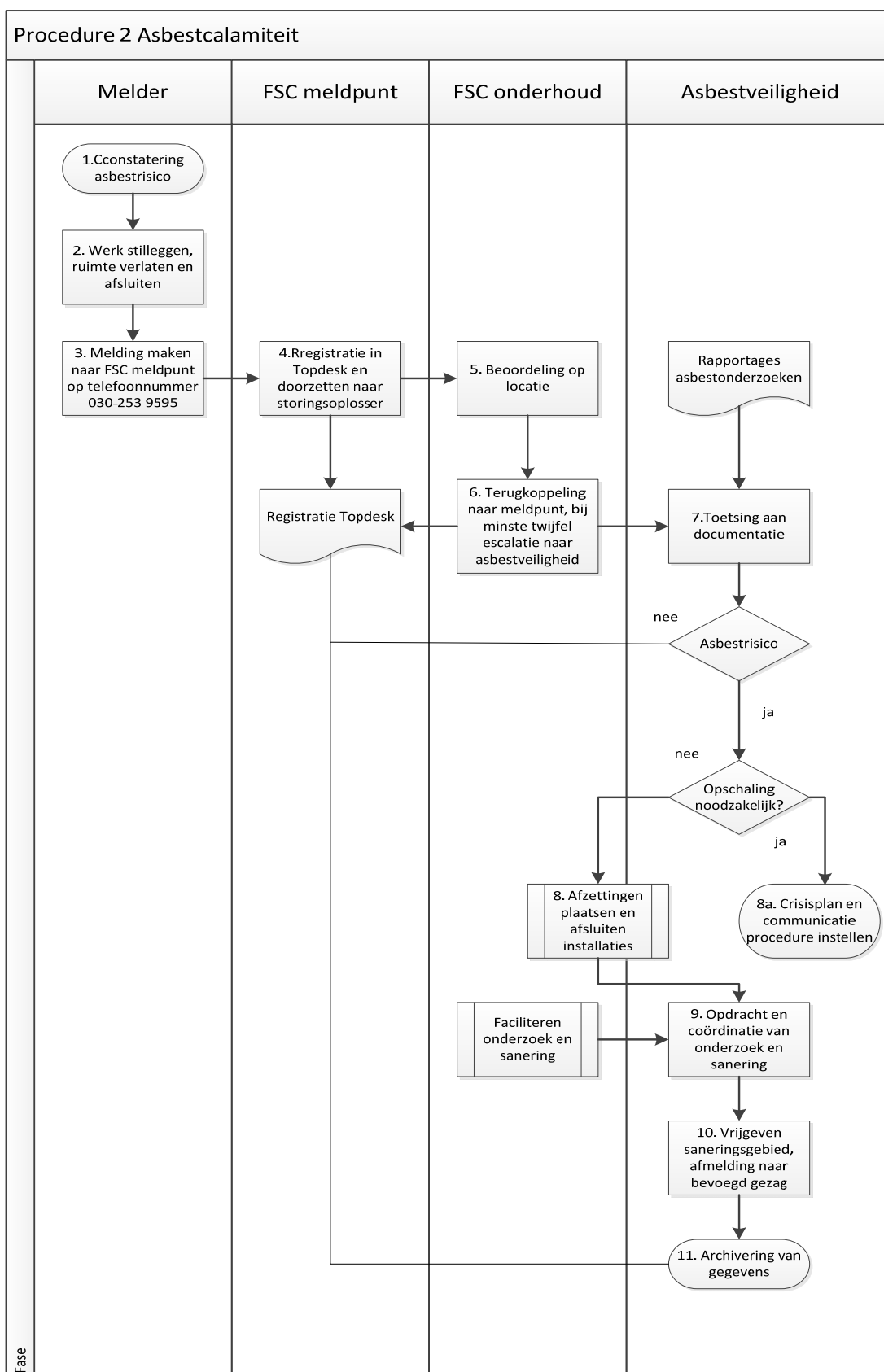
Stap 8

De werkzaamheden worden door of in opdracht van de aanvrager uitgevoerd. De toezichthouder van de Asbestveiligheid controleert de naleving van uitvoeringsvoorwaarden en voorzorgsmaatregelen.

Stap 9

De asbestadviseur van Asbestveiligheid zorgt voor de archivering van het advies en aangeleverde stukken. Daarnaast zal, indien noodzakelijk, de asbestinformatie van het betreffende gebouw(deel) worden aangepast in opdracht van het Asbestveiligheid.

Procedure 2: Asbestcalamiteit

Stappenplan bij procedure 2 asbestcalamiteit

Stap	Verantwoordelijke	Omschrijving	Opmerkingen
1	Medewerker externe firma, gebruiker, onderhoudsmedewerker	Constatering van asbest verdacht materiaal/restanten	
2	Medewerker externe firma, gebruiker, onderhoudsmedewerker	Werk stilleggen en ruimte verlaten. Indien mogelijk afsluiten.	
3	Medewerker externe firma, gebruiker, onderhoudsmedewerker	Melding naar meldpunt FSC van locatie en aard van de situatie	Op telefoonnummer 030-253 9595
4	FSC meldpunt	Melding registreren in Topdeskopdesk en gegevens doorzetten naar storingsoplosser van FSC onderhoud	Locatie, aard en omvang noteren.
5	Storingsoplosser FSC	Beoordeling of er een potentieel asbestrisico aanwezig is in de ruimtes.	
6	Storingsoplosser FSC/ meldkamer security	Terugkoppeling naar meldpunt. Indien asbest, escaleren naar Asbestveiligheid.	Bij minste twijfel, melding naar Asbestveiligheid per mail en telefonisch (asbestveiligheid 030 253 8899).
7	Asbestveiligheid	Beoordeling blootstellingsrisico aan de hand van bestaande rapportages.	Indien geen uitsluitel uit documentatie, bezoek op locatie om de situatie te beoordelen.
8	Asbestveiligheid, FSC onderhoud	Direct plaatsen afzettingen en afsluiten van ruimtes. installaties afkoppelen of uitschakelen	Bijv. ventilatie in de ruimtes uitschakelen. Afzettingen op aanwijzing van Asbestveiligheid
8a	Asbestveiligheid, V&M	Afstemming over omvang en impact en noodzaak tot opschalen	
9	Asbestveiligheid	Coördinatie werkzaamheden onderzoeksbureau en saneringsbedrijf	FSC onderhoud faciliteert onderzoeksbureau en saneringsbedrijf, opdracht via raamcontract
10	Toezichthouder en adviseur Asbestveiligheid, DTA saneringsbedrijf	Oplevering van het saneringsgebied Terugkoppeling naar FSC en/of projectmanager	Na NEN 2990 eindcontrole visuele controle door Asbestveiligheid, opheffen afzettingen, afmelding naar bevoegd gezag
11	Asbestveiligheid	Archivering gegevens	Blootstellingsregistratie, opleveringsdocumenten en onderzoeksrapporten

Toelichting bij procedure 2 Asbestcalamiteit

Doel van de procedure

Deze procedure heeft tot doel om in geval van het optreden van een incident waarbij er een asbestemissie plaatsvindt, de blootstelling aan asbestvezels door gebruikers van gebouwen en terreinen van de UU tot een minimum te beperken en tevens te voorkomen dat er verdere verspreiding van asbest als gevolg van het incident plaatsvindt.

Doelgroep

Alle gebruikers van de gebouwen en terreinen van de UU, medewerkers van bedrijven die werkzaamheden in de gebouwen en terreinen van de UU verrichten, FSC onderhoud, FSC meldpunt, FSC Security, Asbestveiligheid, Veiligheid & Milieu, projectmanagement

Toepassingsgebied

Deze procedure moet worden opgevolgd in alle gevallen waar wordt vermoedt dat er een acuut risico aan blootstelling aan asbestvezels optreedt. Dit kan o.a. voorkomen als gevolg van een incident zoals brand of stormschade, ondeskundige handelingen waarbij al dan niet bekende asbestbronnen worden beschadigd of het aantreffen van historische verontreinigingen met asbest die het gevolg zijn van handelingen uit het verleden.

In geval van brand- of stormschade zal in afstemming tussen Asbestveiligheid en Veiligheid & Milieu worden opgeschaald en wordt het crisismanagementplan van UU van kracht.

Responstijden Asbestveiligheid

Tijdens kantooruren: Reactie door Asbestveiligheid naar FSC Meldpunt: maximaal 30 minuten.

Buiten kantooruren: Reactie door Veiligheid & Milieu naar meldkamer en naar de wachtdienst FSC Onderhoud: maximaal 60 minuten.

Asbestveiligheid is tijdens werktijden altijd bereikbaar op telefoonnummer: 030-2538899 en via e-mail: Asbestveiligheid@uu.nl.

Buiten werktijd wordt de bereikbaarheid en beschikbaarheid van Asbestveiligheid verzorgd door de taakgroep V&M, bereikbaar via de meldkamer van FSC security op telefoonnummer 030-2531300

Toelichting per stap

Stap 1

Tijdens de uitvoering van werkzaamheden in de gebouwen of terreinen van de UU worden beschadigde materialen aangetroffen waarvan wordt vermoedt dat deze asbest bevatten. De beschadigingen kunnen zijn ontstaan als gevolg van brand, natuurverschijnselen zoals storm, hagel en blikseminslag, sloopwerkzaamheden, verwerking, lekkages, vandalisme, inbraak en ondeskundige handelingen.

Stap 2

Bij het vermoeden van de aanwezigheid van asbest worden direct alle activiteiten stilgelegd en de ruimte verlaten. Indien mogelijk wordt de toegangsdeur afgesloten.

Stap 3

Na constatering wordt zo spoedig mogelijk contact gezocht met het FSC Meldpunt. Deze zijn te bereiken op **030-2539595**. Na 19.00 zal de meldkamer security de melding verwerken. Ook kan direct contact opgenomen worden met het Asbestveiligheid op **030-2538899**. Belangrijk is te onthouden welke ruimte het betreft en in welk gebouw deze ruimte zich bevindt.

Stap 4

Het FSC meldpunt of de meldkamer security ontvangt de melding en noteert hierbij de volgende zaken:

- Naam en contactgegevens melder
- Locatie waar de calamiteit zich voordoet
- Aard van het aangetroffen materiaal
- Situatieomschrijving
- Omvang van de calamiteit
- Inmiddels genomen maatregelen door de melder

Het FSC meldpunt of de meldkamer security registreert de melding in Topdesk en zet de melding vervolgens telefonisch en/of per e-mail door naar de storingsoplosser van FSC onderhoud.

Stap 5

De storingsoplosser van FSC onderhoud bezoekt de locatie en beoordeelt of er sprake kan zijn van de aanwezigheid van (beschadigde) asbesthoudende materialen op de locatie en of er overduidelijk geen sprake is van asbestvrije materialen zoals hout, gips of kunststof. Het betreft een initiële beoordeling en bij de minste twijfel zal direct geëscaleerd worden naar Asbestveiligheid. Asbestveiligheid is bereikbaar per mail op asbestveiligheid@uu.nl of telefonisch op 030-253 8899. Buiten reguliere werktijd zal de melding worden afgehandeld door de dienstdoende persoon van de Taakgroep Veiligheid & Milieu van Vastgoed en campus

Stap 6

Indien tijdens dit bezoek de gemelde verdachte situatie overduidelijk geen asbestverdacht materiaal betreft wordt dit gemeld aan het FSC meldpunt en is verdere actie niet noodzakelijk. FSC meldpunt licht vervolgens de melder in en registreert in Topdesk de afhandeling van de melding. Indien door de storingsoplosser wel asbestverdacht materiaal wordt aangetroffen wordt dit door de storingsoplosser zelf geregistreerd in Topdesk. In overleg met teamleiding wordt de melding doorgezet naar Asbestveiligheid.

Stap 7

Asbestveiligheid beoordeeld op basis van de door de storingsoplosser verstrekte gegevens of er sprake kan zijn van de aanwezigheid van asbest op de locatie. Hiervoor worden de beschikbare asbest inventarisatierapporten, eindcontroledocumenten, verslagleggingen en opleveringsdocumenten geraadpleegd. Er wordt een inschatting gemaakt van de aard en omvang van de mogelijke emissie en blootstellingsrisico's. Belangrijke toetsingspunten zijn de locatie en mate van beschadiging van het asbesthoudende materiaal, aard en frequentie van het gebruik van de ruimte en de bereikbaarheid van het asbesthoudend materiaal. Mocht uit de beschikbare documentatie overduidelijk blijken dat er op de locatie geen asbest aanwezig kan zijn, bijvoorbeeld uit analyseresultaten van eerdere monstersnames of de leeftijd van het gebouw, wordt dit direct aan de melder teruggekoppeld en wordt de melding desalniettemin gearchiveerd (stap 11). Als uit de beschikbare documentatie geen uitsluitel kan worden gegeven gaat de asbest toezichthouder, mogelijk vergezeld van de asbestadviseur en FSC onderhoud, ter plaatse de situatie opnemen.

Stap 7a

Als uit beoordeling door Asbestveiligheid blijkt dat de aard en omvang van de calamiteit een grote impact kunnen hebben, zal worden afgestemd met Veiligheid & Milieu of er moet worden opgeschaald naar de directies V&C en FSC. In dit geval treedt het crisis managementplan in werking en wordt verder gecommuniceerd conform procedure 3.

Stap 8

Door FSC onderhoud wordt, op aangeven van Asbestveiligheid en in afstemming met gebruikers, ventilatie in de betreffende ruimtes en alle overige apparatuur die luchtwervelingen of verspreiding van asbestvezels kan veroorzaken uitgezet op voorwaarde dat dit niet tot storingen of gevaarlijke situaties leidt. Gezamenlijk met Asbestveiligheid worden de verontreinigde/risicovolle ruimtes afgezet en voorzien van waarschuwingen. Asbestveiligheid instrueert de gebruikers van het desbetreffende gebouw(deel) over de van kracht zijnde gebruiksbeperkingen. Na het plaatsen van afzettingen wordt FSC security ingelicht over de reden en exacte locatie van de afzetting.

Stap 9

Aan de hand van het bezoek op locatie formuleert de asbestadviseur een opdracht naar een SC-540 gecertificeerd onderzoeksbureau om een nader onderzoek in te stellen naar de aanwezigheid, omvang en blootstellingsrisico's van asbestverontreinigingen in de ruimte en daarnaast te adviseren over de gevolgen van de aanwezigheid van de aangetroffen asbestbronnen. Het onderzoek kan bestaan uit een asbestinventarisatie type A of een risicobeoordeling conform NEN 2991. Asbestveiligheid beoordeelt de rapportages op bruikbaarheid, volledigheid en of aan wet en regelgeving wordt voldaan. De op- en aanmerkingen worden aan het onderzoeksbureau doorgegeven door de asbestadviseur en na behandeling door het onderzoeksbureau wordt de rapportage definitief vastgesteld. De rapportage van de bevindingen van het onderzoeksbureau dient als uitgangspunt voor uit te voeren vervolgstappen. Asbestveiligheid zal in overleg met Veiligheid & Milieu een melding richting de inspectie SZW inlichten en de toezichthouders van de gemeente Utrecht.

Als uit het onderzoek blijkt dat er geen (actuele) blootstellingsrisico's aan asbest heersen in het betreffende gebied worden de gebruiksbeperkingen op aangeven van Asbestveiligheid door FSC onderhoud opgeheven. Asbestveiligheid geeft per e-mail terugkoppeling naar de melder, gebruikers, Veiligheid & Milieu en de teamleider van FSC onderhoud. Ook in dit geval wordt de melding gearchiveerd (stap 11).

Stap 10

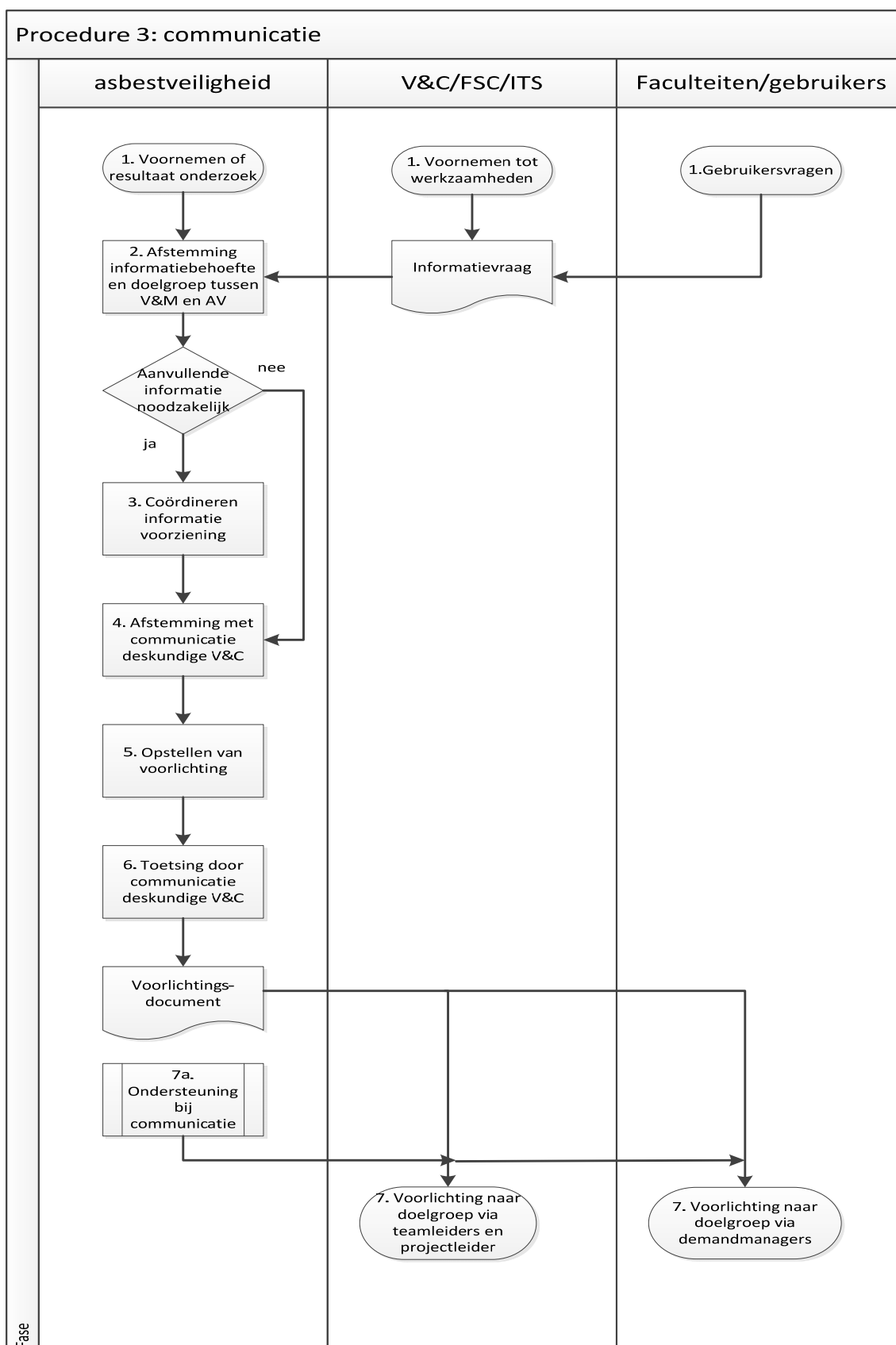
Asbestveiligheid, of in een project de projectmanager/leider, geeft volgens het raamcontract opdracht aan een SC-530 gecertificeerd bedrijf om een sanering uit te voeren. Indien er reeds een asbestverwijderingsbedrijf aanwezig is op de locatie zal de sanering door dit bedrijf worden uitgevoerd. De saneringsopdracht wordt geformuleerd door het Asbestveiligheid of in opdracht door een extern adviesbureau. FSC onderhoud verleent de toegang tot het saneringsgebied en faciliteert het asbestsaneringsbedrijf (o.a. water en electravoorzieningen). Het gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf voert de noodzakelijke werkzaamheden uit. Deze kunnen bestaan uit het wegnemen of duurzaam afschermen van de asbesthoudende bronnen. De asbest toezichthouder controleert of de werkzaamheden worden uitgevoerd volgens wet- en regelgeving. Bij omvangrijke complexe saneringen zal het toezicht door een extern deskundige worden uitgevoerd.

Na afloop van de asbestverwijdering vindt een eindcontrole plaats volgens NEN 2990 door een hiervoor door de RvA geaccrediteerd laboratorium. Een kopie van de eindcontrole rapportage wordt aangeleverd aan Asbestveiligheid. Asbestveiligheid voert een oplevering uit met het asbestverwijderingsbedrijf en eventueel met de projectleider en/of extern toezichthouder. Hierbij vindt een visuele controle plaats naar de kwaliteit van de uitgevoerde werkzaamheden en eventuele duurzame afschermingen alsmede de staat van oplevering van het saneringsgebied. Na afloop worden de afzettingen opgeheven en het gebied weer vrijgegeven voor gebruikers.

Stap 11

De asbestadviseur draagt zorg voor de juiste aanlevering van alle relevante documentatie aan vastgoedinformatie. Hieronder in ieder geval de meldingsgegevens, onderzoeksrapporten (asbestinventarisatie en/of risicobeoordeling), blootstellingsgegevens (duur en concentratie) aan HR, eindcontroledocumenten en opleveringsrapportages. Daarnaast wordt door Asbestveiligheid een gereedmelding van de sanering naar de gemeente verzorgd en vindt terugkoppeling plaats naar het FSC meldpunt.

Procedure 3: Communicatie asbest

Stappenplan bij procedure 3 Communicatie asbest

stap	verantwoordelijke	Omschrijving	opmerkingen
1	Projectmanager, teamleider FSC, Demandmanager faculteit, directie, Projectleider ITS, Asbestveiligheid	Verzoek tot informatie of communicatie naar aanleiding van werkzaamheden of incident	Omschrijving van de aanleiding waarbij alle beschikbare informatie alsmede het doel en doelgroep van de communicatie wordt beschreven
2	Asbestveiligheid, V&M	Beoordeling omvang informatiebehoefte en informatievergaring	Toetsing of beschikbare documentatie toereikend is. zo nee stap 3
3	Asbestveiligheid, V&M	Formulering opdracht naar extern deskundige of onderzoeksbureau	Beoordeling van onderzoeksrapportages volgens interne procedure
4	Asbestveiligheid, communicatie medewerker V&C	Afstemming over vorm van de communicatie/informatie/voorlichting	Mede afhankelijk van intern of extern informatieverzoek
5	Asbestveiligheid, Veiligheid & Milieu	Opstellen concept communicatie document	
6	Communicatie deskundige V&C	Beoordeling concept documentatie document	Toetsing vorm en taalgebruik aan beoogd einddoel
7	Projectmanager, teamleider FSC, demand manager faculteit, directie, projectleider ITS, Asbestveiligheid	Voorlichting naar doelgroep en vaststellen definitieve uiting	Eventueel integratie in communicatie over overige gevaarlijke stoffen of situaties
7a	Asbestveiligheid	Ondersteuning of toelichting bij communicatieuiting	Indien gewenst kan voorlichting/communicatie door Asbestveiligheid plaatsvinden

Toelichting bij procedure 3, communicatie asbest

Doel van de procedure

Het doel van deze procedure is om duidelijke en gerichte communicatie te verzorgen in geval van asbestcalamiteit, (voorgenomen) werkzaamheden, asbestonderzoek of ongerustheid onder medewerkers. Met het toepassen van deze procedure wordt invulling gegeven aan de bepalingen uit artikel 4.45a van het Arbeidsomstandighedenbesluit.

Doelgroep

Alle gebruikers van de gebouwen en terreinen van de UU, medewerkers van bedrijven die werkzaamheden in de gebouwen en terreinen van de UU verrichten, en met name FSC onderhoud, Asbestveiligheid, Veiligheid & Milieu, projectmanagement en de demandmanagers van de faculteiten.

Toepassingsgebied

Deze procedure moet worden toegepast bij calamiteiten, renovaties van gebouwen waarvan asbestsanering een onderdeel uitmaakt, instandhoudingsprojecten, het instellen en uitvoeren van beheersmaatregelen of na constatering van de aanwezigheid van asbestbronnen in een gebouw die mogelijk blootstellingsrisico's opleveren.

Toelichting per stap

Stap 1

Er doet zich een informatie/voorlichtingsbehoefte voor naar aanleiding van een al dan niet geplande gebeurtenis. Dit kan zijn de uitvoering van een asbestsanering of onderzoek, een calamiteit, (renovatie)werkzaamheden of er is ongerustheid onder gebruikers van een gebouw ontstaan over de aanwezigheid van asbest. De aanvrager voorziet het Asbestveiligheid van alle relevante informatie die betrekking heeft op de aanvraag. Hierbij valt te denken aan uitvoeringsdata, locatie en omvang van werkzaamheden, onderzoeksresultaten, betrokken partijen en het doel van de communicatie of voorlichting.

Stap 2

Asbestveiligheid stemt tezamen met Veiligheid & Milieu af wat de aard en omvang van de doelgroep af en welke informatie nodig is. Hierbij wordt getoetst aan de bepalingen uit het Arbeidsomstandighedenbesluit en arbeidsomstandigheden regeling. Asbestveiligheid raadpleegt de bestaande documentatie van zowel recente onderzoeken en saneringen als die van in het verleden uitgevoerde onderzoeken en saneringen. Als blijkt dat de aanwezige informatie ontoereikend is om aan de communicatiebehoefte te kunnen voldoen, wordt door Asbestveiligheid een opdracht geformuleerd naar een extern deskundige.

Stap 3

Asbestveiligheid verleent opdracht aan een extern deskundige om een nader onderzoek in te stellen. Dit kan bijvoorbeeld een asbestdeskundige, adviesbureau, asbestlaboratorium of de GGD zijn. Asbestveiligheid voorziet de extern adviseur van de nodige informatie en zorgt voor facilitering van het onderzoek. De extern deskundige voert een onderzoek uit en rapporteert dit af in een vooraf met Asbestveiligheid overeengekomen format en tijdsplan. De rapportage van de extern adviseur wordt door Asbestveiligheid en Veiligheid & Milieu beoordeeld op volledigheid en bruikbaarheid. Asbestveiligheid komt gezamenlijk met de extern adviseur tot een bruikbaar en volledig rapport.

Stap 4

Asbestveiligheid en Veiligheid & Milieu zorgen voor afstemming met de communicatiedeskundigen van V&C over de vorm van communicatie. Dit is mede afhankelijk van de herkomst en bestemming van het informatieverzoek. Indien een communicatiedocument is bestemd voor intern gebruik zal dit aan andere eisen aan o.a. inhoud, taalgebruik en terminologie moeten voldoen dan wanneer het document is bestemd voor externe partijen.

Stap 5

Door Asbestveiligheid wordt een concept communicatie/voorlichtingsuiting opgesteld op basis van onderzoeksresultaten en wet & regelgeving. Dit wordt ter beoordeling voorgelegd aan de communicatiedeskundigen van V&C.

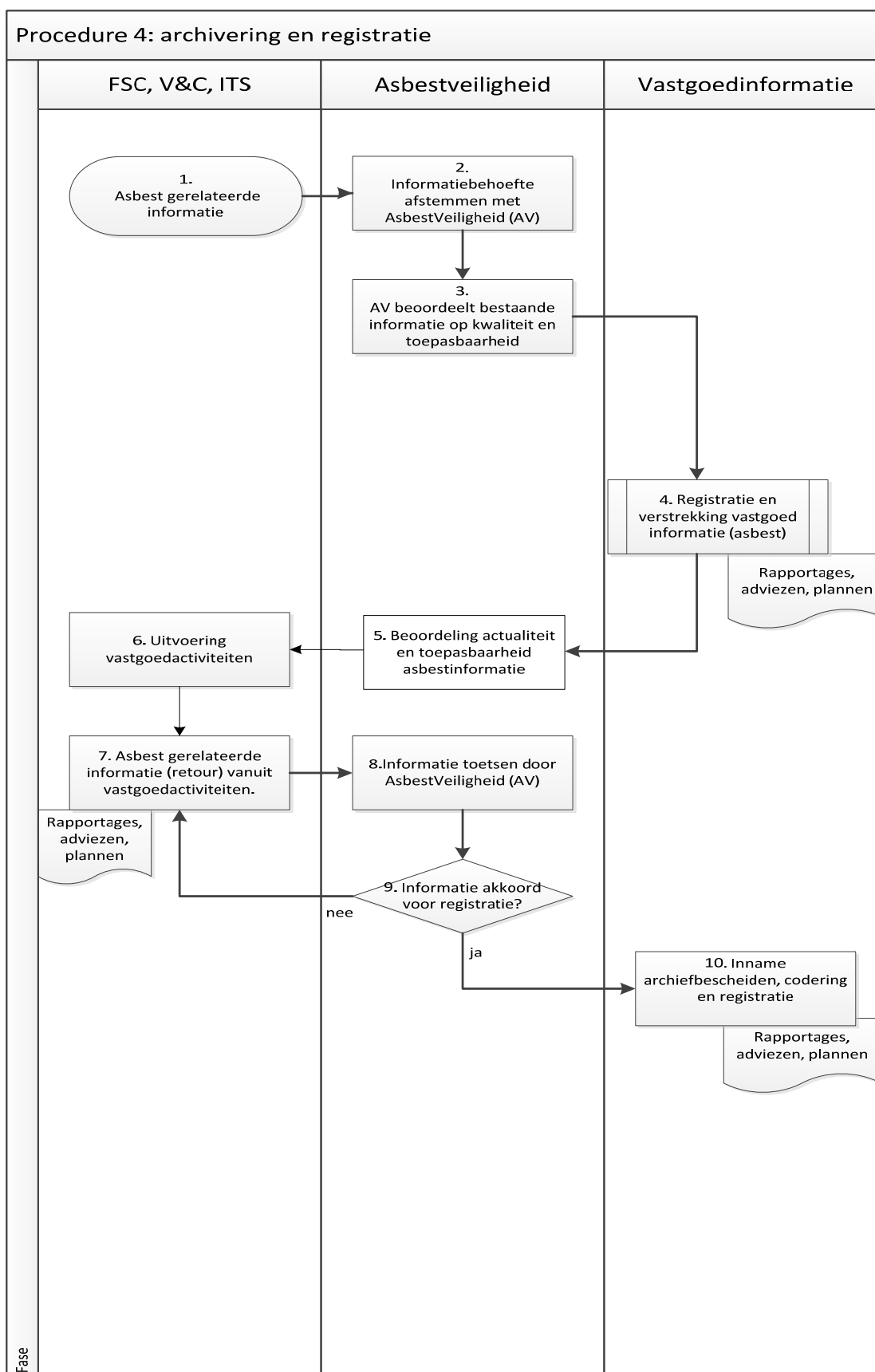
Stap 6

De communicatiedeskundigen van V&C beoordelen de concept uiting. Eventuele vragen, aanpassingen en opmerkingen worden genoteerd en voorgelegd aan Asbestveiligheid of direct na afstemming doorgevoerd. Asbestveiligheid stelt een definitieve uiting op dat direct aan de aanvrager wordt verstrekt of in overleg met Veiligheid & Milieu wordt geïntegreerd in een allesomvattende uiting als er overige gevaarlijke stoffen of situaties in het betreffende gebouw aanwezig zijn.

Stap 7

De aanvrager beoordeelt of het document voldoet aan de communicatievraag en legt het voor aan de doelgroep. De communicatie richting de faculteiten zal in eerste instantie via de demandmanagers verlopen, de communicatie richting FSC zal in eerste instantie via de betrokken teamleiders verlopen en de communicatie richting ITS richting de projectleider Infrastructuur en exploitatie. Indien gewenst zal alvorens teamleiders of demandmanager worden ingelicht de communicatie worden voorgelegd aan het management van de betreffende directie of faculteit. Vervolgens zijn de demandmanagers, teamleiders en projectleider verantwoordelijk voor een verdere verspreiding van de communicatie uiting. Desgewenst kan een aanvullende toelichting door Asbestveiligheid of Veiligheid & Milieu worden uitgevoerd.

Procedure 4: Archivering

Stappenplan behorende bij procedure 4 archivering

Stap	Verantwoordelijke	omschrijving	opmerkingen
1	Projectmanager/ projectleider	Asbest gerelateerde informatiebehoefte t.b.v. vastgoedactiviteiten	onderhoud, projecten, calamiteit- en storingsafhandeling
2	Projectleider/-manager asbestadviseur	Afstemming informatiebehoefte	
3	Asbestadviseur	Beoordeling bestaande documentatie	Beoordeling op kwaliteit, volledigheid en toepasbaarheid
4	vastgoedinformatie	registratie verzoek en uitgifte archiefbescheiden	
5	asbestveiligheid	Beoordeling op actualiteit en geschiktheid van de informatie	Wijzigingen als gevolg van project/sanering doorvoeren in tekeningen
6	Projectleider	Uitvoering vastgoedactiviteiten	
7	Projectleider/manager	Aanleveren van asbest gerelateerde documentatie	Wijzigingen als gevolg van project/sanering laten doorvoeren in tekeningen
8	Asbestadviseur	Toetsen documentatie op volledigheid en kwaliteit	
9	asbestadviseur	Vastleggen documentatie, relevante informatie doorzetten naar vastgoedinformatie	hardcopy inscannen en bij overige digitale documentatie voegen
10	Vastgoedinformatie	Inname archiefbescheiden	

Toelichting bij procedure 4 Archivering

Doel

Deze procedure heeft tot doel om de overdracht van informatie te stroomlijnen. Hiermee wordt bedoeld dat de relevante asbest gerelateerde informatie op de juiste wijze wordt verzameld en bewaard. Alsmede wordt invulling gegeven aan bepalingen uit de archiefwet.

Doelgroep

FSC onderhoud, ITS, V&C Taakgroep vastgoedinformatie, Projectmanagement en Asbestveiligheid

Toepassingsgebied

Deze procedure is van toepassing op alle asbest gerelateerde werkzaamheden, inspecties en onderzoeken die in het kader van sloop, renovatie, verbouw, beheer, onderhoud etc. in de gebouwen van UU worden uitgevoerd.

Toelichting per stap

Stap 1

Vanuit medewerkers van FSC, V&C en ITS ontstaat een behoefte aan asbestinformatie bij planning en uitvoering van projecten. Dit kan in het kader van renovatie, onderhoud, installatie, inspectie, calamiteit/storingen of sloop zijn.

Stap 2

Asbestveiligheid beoordeelt het informatieverzoek en stemt de informatiebehoefte af met de aanvrager. Hierbij wordt ingeschat welke informatie/documentatie relevant kan zijn.

Stap 3

De asbestadviseur raadpleegt de bestaande informatie zoals deze aanwezig is op de Teamsite asbest. Hierbij wordt beoordeeld of de documentatie toereikend is voor het doeleinde, voldoet aan wettelijke eisen, volledig en toepasbaar is. Pas daarna wordt beoordeeld of er bescheiden uit het vastgoedarchief benodigd zijn.

Stap 4

Het informatieverzoek wordt geregistreerd en de informatie waarom is verzocht wordt verzameld door vastgoedinformatie en ter beoordeling verstrekt aan Asbestveiligheid.

Stap 5

Asbestveiligheid controleert of de verstrekte informatie voldoet aan het informatieverzoek en eventueel of de informatie nog actueel is. Vervolgens wordt de informatie aan de aanvrager verstrekt.

Stap 6

Het voorgenomen vastgoedproject wordt uitgevoerd. Dit levert nieuwe documentatie op die wordt aangeleverd door de opdrachtgever/uitvoerder. Wijzigingen in de tekeningen/plattegronden moeten volgens de tekenafspraken worden verwerkt.

Stap 7

Alle asbestgerelateerde documentatie die voortkomt uit de uitvoering van het project wordt door de projectleider/-manager danwel opdrachtgever aangeleverd bij de asbestadviseur van asbestveiligheid.

Stap 8

De asbestadviseur beoordeelt de aangeleverde documentatie op volledigheid, wettelijke geldigheid en of wordt voldaan aan kwaliteitseisen die worden gesteld door de UU volgens criteria die en de interne procedures/PvE's van asbestveiligheid zijn vastgelegd. Indien de documentatie niet voldoet aan de criteria die hieraan worden gesteld wordt deze voorzien van onderbouwing geretourneerd naar de projectverantwoordelijke of uitvoerder met een wijzigingsverzoek.

Stap 9

De asbestadviseur accordeert de documentatie, legt deze vast en plaatst de betreffende informatie op de O:schijf. De relevante documentatie, die volgens wettelijke bepalingen 30 jaar bewaard moet blijven, wordt doorgezet naar vastgoedinformatie

Stap 10

Door vastgoedinformatie vindt inname, registratie en codering van archiefbescheiden plaats volgens interne procedure. Archiefbescheiden worden op de daar toe geëigende plaats beheerd.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1. AANVULLENDE DEFINITIES

SC-540 type A inventarisatie

Een overzicht van alle direct waarneembare asbest, asbesthoudende producten, asbestverontreinigd materiaal of met asbest verontreinigde constructieonderdelen in een bouwwerk of object. Een SC-540 geeft een kwalitatief (type asbest, hechtgebonden/niet hechtgebonden) en kwantitatief overzicht van de asbesthoudende materialen en een risicoclassificering voor asbestverwijdering. Een SC-540 rapportage geeft geen risicoclassificering voor het actuele blootstellingsrisico. Op basis van de kwalitatieve beschrijving in de SC-540 kan wel bepaald worden of er sprake is van een direct of een latent blootstellingsrisico. Belangrijk kenmerk van een type A onderzoek is dat alleen de direct waarneembare asbestverdachte materialen worden onderzocht zonder dat er destructieve handelingen worden verricht die de bouwkundige integriteit van een gebouw aantasten.

SC-540 Type B inventarisatie

Een onderzoek naar de aanwezigheid van asbesthoudende materialen die middels de onderzoeksmethodiek van een type A onderzoek niet kunnen worden gedetecteerd. Hierbij vinden destructieve handelingen plaats om de aanwezigheid van in de constructie verborgen asbesthoudende materialen aan te kunnen tonen. De basis voor dit onderzoek vormen de vermoedens die worden geuit in een type A onderzoek en een type b onderzoek volgt altijd op een type A onderzoek.

Schema 'Bereikbaarheid Veiligheid & Milieu'

Een jaarlijks door Veiligheid & Milieu op te stellen overzicht waarin per maand is aangegeven wie de bereikbaarheidsdienst heeft. De mobiele telefoonnummers en e-mail adressen zijn ook opgenomen. Het overzicht is aanwezig bij de meldkamer.

Beheersmaatregelenmatrix

Een overzicht van de te nemen maatregelen per bron en per asbestverontreiniging. Dit kunnen meerdere opties per bron zijn (bron: SC-540, Asbestveiligheid).

Potentiële asbestcalamiteit

Een situatie waarbij blootstelling aan asbestvezels vermoed wordt en die mogelijk leidt tot een asbestcalamiteit.

BIJLAGE 2. EISEN TE STELLEN AAN EINDCONTROLES

Inleiding

Het uitvoeren van een eindcontrole conform NEN 2990 na verwijdering van asbesthoudende materialen, is een wettelijke verplichting die volgt uit het Arbeidsomstandighedenbesluit. Deze verplichting geldt zowel voor binnen als buitensaneringen. De omvang van de uit te voeren eindbeoordeling is afhankelijk van de gehanteerde risicoklasse en de eisen waaraan deze moet voldoen zijn vastgelegd in de NEN 2990. Deze eindcontroles worden uitgevoerd door een hiertoe geaccrediteerd laboratorium, in bijna alle gevallen in opdracht van het asbestverwijderingsbedrijf. Er is echter uit dossiercontrole gebleken dat de kwaliteit van de rapportages sterk varieert per laboratorium en dat eindcontroledocumenten in veel gevallen onduidelijk zijn. Vaak zijn de rapportages lastig of helemaal niet te herleiden naar ruimtes of gebouwen, is onduidelijk welke asbestbronnen zijn verwijderd of is de omvang van de sanering niet op te maken uit het eindcontrole document. Daarnaast wordt incidenteel asbest of een asbestverontreiniging aangetroffen op plaatsen waar in het verleden een asbestsanering heeft plaats gevonden.

Om eenduidige informatie te kunnen verschaffen over het veilig kunnen uitvoeren van werkzaamheden of gebruik van gebouwen moeten de rapportages van eindbeoordelingen aan een aantal minimale kwaliteitseisen voldoen. Omdat de minimale eisen uit de NEN 2990 hier niet geheel in voorzien is dit programma van eisen opgesteld. De rapportages van de meeste gerenommeerde laboratoria voldoen al grotendeels aan de eisen die hier worden gesteld. Echter wordt, vaak uit het oogpunt van kostenbesparing, door een aantal aannemers gebruik gemaakt van andere laboratoria waarvan de tot nog toe opgestelde rapportages van mindere kwaliteit zijn en niet voldoen om eenduidige adviezen/informatie te kunnen verschaffen. De bepalingen uit dit Programma van Eisen gelden als aanvullende eisen bovenop de bepalingen uit de NEN 2990 en dienen dus voorafgaand aan de opdrachtverlening aan de aannemer kenbaar te worden gemaakt.

Doel

Dit programma van eisen dient vooraf te borgen dat de eindcontroledocumenten aan de gewenste kwaliteitseisen voldoen, maar ook om achteraf te kunnen toetsen of de eindcontrole naar behoren is uitgevoerd. Dit Programma van Eisen is bestemd voor iedereen die opdracht verleent voor de verwijdering van asbesthoudende materialen uit de gebouwen van de UU. Dit kan in het kader van regulier onderhoud voorkomen, maar ook bij (grootschalige) renovaties of sloop van gebouwen. Dit Programma van Eisen vormt een handreiking naar diegene die opdracht verlenen aan een aannemer in wiens opdracht de eindcontrole wordt uitgevoerd.

Eisen aan de rapportages per onderdeel

Onderstaand is per onderdeel aangegeven welke aanvullende informatie in de rapportages minimaal aanwezig moet zijn

Ruimteomschrijving

- Gebouwcode UU.
- Ruimtenummer.
- Verdieping.
- Indien bovenstaande niet bekend, de ligging t.o.v. bekende referentiepunten zoals kolommen, trappenhuisen en liftschachten of indien beschikbaar stramiennummers van (bouw)tekeningen.
- Afmetingen en inhoud containment.
- Omschrijving van de begrenzing van een containment binnen in de ruimte waar sanering plaatsvindt.

Verwijderde materialen

- Beschrijving van alle verwijderde asbestbronnen met overeenkomstige beschrijving zoals in het inventarisatierapport dat ten grondslag ligt aan de sanering (referentienummer vermelden).
- Omschrijving van alle asbestbronnen die, al dan niet duurzaam afgeschermd, achterblijven in het containment

Beperkingen en uitsluitingen

- Afgeplakte onderdelen afzonderlijk en met locatie beschrijven (bv. "Kabelgoot boven verlaagd plafond" of "lichtschakelaar tegen rechter zijmuur").
- Beperkingen en uitsluitingen afzonderlijk beschrijven met exacte locatie en niet onder een gezamenlijke noemer "afgeplakte delen" benoemen.
- Onderbouwing van de beperkingen en uitsluitingen waarbij is aangegeven waarom bepaalde delen zijn afgeplakt en waarom het containment wel voldoet aan de eisen voor vrijgave die zijn gesteld in wet en regelgeving.

Situatie op tekening

- Op de tekening de exacte begrenzing van het containment en alle aangelegen ruimtes aangeven.
- Het aangegeven containment en directe omgeving op de situatieschets moeten duidelijk herleidbaar zijn naar ruimtes/gebieden in het betreffende gebouw.
- Op de schets aangeven waar odm, deco, afvalsluis, monsternamen punten, afzettingen en (tijdelijke) afvalopslag gesitueerd waren tijdens de eindcontrole.
- Beperkingen en uitsluitingen eveneens op tekening aangeven.
- Locatie van eventuele achtergebleven asbestbronnen/duurzame afschermingen.

Fotoreportage

Onderdeel van het eindcontroledocument moet zijn een fotoreportage met minimaal de onderstaande onderwerpen:

- Buitenzijde containment/werkgebied.
- Bemonsteringsplaatsen.
- Beperkingen en uitsluitingen.
- Eventuele duurzame afschermingen en achtergebleven bronnen.

De foto's moeten zijn voorzien van een omschrijving conform NEN 2990

BIJLAGE 3. EISEN TE STELLEN AAN EXTERNE TOEZICHTHOUDERS/ADVISEURS

Inleiding

In veel gebouwen van Universiteit Utrecht bevinden zich asbesthoudende materialen. Een directe verwijdering van deze materialen is in de meeste gevallen niet noodzakelijk en asbestsanering zal veelal pas plaatsvinden in het kader van renovatie of slooprojecten. Echter zal in enkele gevallen waarbij ernstige verwerking en/of beschadigingen optreden of worden geconstateerd, direct tot sanering of afscherming van de asbestbron worden overgegaan.

Afhankelijk van de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden zal een aantal processtappen moeten worden doorlopen om het beoogde doel van een asbestsanering te bereiken. Vanwege beperkte capaciteit, ontbreken van specifieke specialistische expertise of uit economische beweegredenen, wordt er in veel gevallen voor gekozen om de uitvoering van (een deel van) deze processtappen uit te besteden aan een extern adviseur en/of toezichthouder.

Omdat deze adviseur/toezichthouder niet in dienst is van Universiteit Utrecht bestaat het risico dat essentiële documentatie, waarnemingen, verslaglegging, afspraken of processtappen niet voldoen aan de eisen die Universiteit Utrecht hieraan stelt of verloren dreigen te gaan en niet (meer) beschikbaar zijn voor Universiteit Utrecht. Er is gebleken dat veel projectverslagen onbruikbaar zijn als naslagwerk omdat essentiële informatie in deze verslagen ontbreekt zoals bv. de totale omvang van een sanering of project. Daarnaast komt het voor dat offertes, opdrachten en/of eindcontrole documenten ontbreken. Om onvolledige en onduidelijke informatievastlegging en -voorziening te voorkomen zijn de in dit document beschreven eisen opgesteld.

Doel

Dit programma van eisen heeft tot doel om het voorbereidings-, begeleidings- en nazorgtraject op eenduidige wijze tot stand te brengen wat tot een duidelijke en overzichtelijke verslaglegging van het gehele proces leidt. Dit Programma van Eisen is bestemd voor iedereen die opdracht verleend voor de verwijdering van asbesthoudende materialen uit de gebouwen van de UU. Dit kan in het kader van regulier onderhoud voorkomen, maar ook bij (grootschalige) renovaties of sloop van gebouwen. Dit Programma van Eisen vormt een handreiking naar diegene die opdracht verlenen aan een extern adviseur of toezichthouder.

Eisen aan de werkzaamheden van externe adviseur en toezichthouders

Onderstaand is per onderdeel aangegeven aan welke eisen de werkzaamheden van externe toezichthouders en adviseurs moeten voldoen.

Opstellen plan van aanpak

In samenspraak met de projectmanager en het Asbestveiligheid wordt de omvang van de uit te voeren sanering bepaald. Op basis hiervan wordt een keuze gemaakt of het werk wordt aanbesteed en welke aanbestedingsprocedure moet worden gevolgd (openbaar, nationaal Europees of onderhands), of dat kan worden volstaan met een aannemerselectie zonder officiële aanbestedingsprocedure. De asbestsanering kan ook onderdeel uitmaken van een omvangrijker project. Het opstellen van een PvA kan ook beperkt worden tot een bestektekst die door de externe adviseur wordt opgesteld. In het Plan van Aanpak dienen minimaal de volgende zaken te worden beschreven of aanwezig te zijn:

- Inleiding met samenvatting
- Werkomschrijving
- Planning/werkvolgorde/fasering
- Uitvoeringsvoorwaarden (administratief, algemeen en specifiek)
- Bijlagen, bestaande uit:
 - wettelijke voorschriften
 - onderzoeksrapporten (asbestinventarisatie en risicobeoordeling)
 - tekeningen met daarop aangegeven:
 - o fasering
 - o containment indeling
 - o tijdelijke afschermingen/afzettingen
 - o te saneren bronnen
 - o vluchtroutes

Organisatie en uitvoering van aanbesteding

Het gehele aanbestedingsproces dient te voldoen aan de bepalingen die zijn vastgelegd in de Aanbestedingswet, ARW 2012 en UAV 2012. Met de projectmanager vindt afstemming plaats over welk onderdeel van de aanbesteding door de extern adviseur wordt uitgevoerd. Afstemming over de uit te nodigen inschrijvers vindt plaats tussen de projectmanager, Asbestveiligheid en de extern adviseur. De gehele procedure dient transparant te worden uitgevoerd.

Beoordelen werkplan saneerder

De extern adviseur toetst het werkplan van de asbestsaneerder vóór aanvang van de werkzaamheden op volledigheid, voldoen aan wet- en regelgeving, realistische planning, werkmethode en analogie met het PvA. De resultaten van deze toetsing worden doorgenomen met het Asbestveiligheid.

Vooropname werklocatie

Voorafgaand aan de daadwerkelijke opstart van de werkzaamheden wordt een opname gedaan van de werklocatie waarin o.a. de actuele gesteldheid van de werklocatie, bestaande schades en geschiktheid worden beoordeeld. Van deze opname wordt een verslag of proces verbaal opgesteld dat zowel door de extern toezichthouder als de aannemer dient te worden ondertekend.

Het houden van dagelijks of periodiek toezicht

De extern toezichthouder zal in een met de projectmanager af te stemmen frequentie op de werklocatie aanwezig zijn. De voornaamste taken van de extern toezichthouder zijn:

- Toezien op naleving van wet- en regelgeving
- Toezien op naleving van bepalingen uit het bestek, veiligheidsregels en PvA
- Bewaking van de planning
- Controle op bruikbaarheid en goede gesteldheid van materieel
- Controle op geschiktheid/certificatie en gedrag personeel aannemer

Afhankelijk van de mate van toezicht houdt de extern toezichthouder een dag, week of bezoekrapportages bij, indien van toepassing overeenkomstig §27 van de U.A.V. In alle gevallen waar de U.A.V. niet van toepassing is moet in het bezoekverslag het onderstaande zijn beschreven:

- Aanwezigheid logboek en werkplan
- Controle van certificaten van personeel en materieel
- Aard en voortgang van de uitgevoerde werkzaamheden
- Eventuele tekortkomingen en afwijkingen t.a.v. planning, het bestek of plan van aanpak
- Eventuele verslagen van (bouw)vergaderingen of overleggen
- Verslag van bezoeken/controles van handhavende instanties
- Foto's

Oplevering van het werk

In overleg met de aannemer en de projectmanager stelt de extern toezichthouder vast of de verleende opdracht is volbracht en het werk kan worden opgeleverd. Gezamenlijk met een vertegenwoordiger van de opdrachtnemer, Asbestveiligheid en projectmanager houdt de extern toezichthouder een oplevering van de werklocatie. De extern toezichthouder stelt een proces verbaal van oplevering op met daarin alle constatering, restpunten, schades en termijnen waarin de geconstateerde gebreken opgelost moeten worden.

Opstellen van een projectverslag

Na de oplevering en afronding van de restpunten wordt door de extern toezichthouder een projectverslag opgesteld en ter goedkeuring aangeboden aan de projectmanager en het Asbestveiligheid. In het projectverslag moeten minimaal de volgende onderdelen aan bod komen:

- Omschrijving van de verleende opdracht
- Samenvatting van het PvA en inventarisatierapport
- Beschrijving van de uitgevoerde werkzaamheden
- Dag-/week- of bezoekverslagen
- Overzicht van alle verwijderde en (indien van toepassing) achtergebleven asbestbronnen
- Eindcontroledocumenten
- Proces verbaal van oplevering
- Tekeningen/plattegronden voorzien van faseringen/containments en opleverdata
- Fotoreportage

BIJLAGE 4. WETTELIJK KADER ASBEST

Hieronder wordt in vogelvlucht de belangrijkste wet- en regelgeving betreffende asbest weergegeven. Voor een verdere verdieping wordt verwezen naar een aantal websites:

www.infomil.nl: onderdeel van Agentschap.nl. InfoMil is een centraal informatiepunt voor wet- en regelgeving op milieugebied.

www.arboportaal.nl: website van het ministerie SZW die informatie biedt over asbest, asbest gerelateerde ziekten, risicoklassen van asbest.

www.wetten.nl: website met informatie over de Nederlandse wetgeving.

Wet- en regelgeving

Onderstaand is een beknopte samenvatting van de relevante wet- en regelgeving weergegeven.

Productenbesluit asbest

Dit besluit bevat het verbod op het produceren, op de markt brengen, invoeren, in voorraad houden, verkopen, toepassen en hergebruiken van asbesthoudende producten. Dit besluit regelt ook dat asbest, asbesthoudende producten en asbesthoudend afval voorzien moeten zijn voorzien van een asbestmarkering, met uitzondering van bouwwerken, constructies, installaties en transportmiddelen.

Arbeidsomstandighedenbesluit

Het Arbeidsomstandighedenbesluit geeft voor asbest concrete bepalingen in:

Hoofdstuk 2 afdeling 5 (bouwproces);

Hoofdstuk 4, afdeling 5 (aanvullende voorschriften asbest);

Hoofdstuk 8, afdeling 1 (persoonlijke beschermingsmiddelen).

Het Arbeidsomstandighedenbesluit schrijft op basis van te verwachten blootstellingsrisico's een indeling van asbestwerkzaamheden in verschillende risicoklassen voor waaraan bijbehorende preventieve maatregelen om asbest emissie en blootstelling aan asbest te voorkomen zijn verbonden.

Asbestverwijderingsbesluit 2005

In het asbestverwijderingsbesluit is de verplichting vastgelegd om een asbestinventarisatie uit te laten voeren voorafgaande aan sloopwerkzaamheden en/of asbestverwijdering alsmede enkele uitzonderingen op deze verplichting. Daarnaast is in het asbestverwijderingsbesluit opgenomen in welke gevallen een gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf moet worden ingeschakeld en aan welke voorwaarden verwijdering, verpakking, opslag en afvoer van asbestafval dient te voldoen.

Bouwbesluit 2012, sloopmelding

Als een eigenaar van een gebouw van plan is asbest uit een bouwwerk te (laten) verwijderen, moet hij daarvoor een melding doen bij de gemeente. Daarbij maakt het niet uit hoeveel asbest hij wil verwijderen. In het Bouwbesluit 2012 staat aangegeven wanneer en onder welke voorwaarden een melding gedaan moet worden.

Arbeidsomstandighedenregeling

In de arbeidsomstandighedenregeling zijn voorwaarden gesteld waaraan o.a. registratie van beroepsziekten, specifieke opleidingen voor werken met gevaarlijke stoffen, werkzaamheden van arbodiensten, risico inventarisatie en evaluaties, certificerende instellingen en veiligheids- en gezondheidssignalering aan moet voldoen. Tevens zijn de toe te passen meetmethodes voor asbest omschreven. In de bijlages van deze regeling zijn de certificatieschema's (richtlijnen) voor asbestverwijdering en asbestinventarisatie opgenomen waardoor deze wettelijk zijn verankerd.

Certificatieschema's voor het werken met asbest

Bedrijven die asbest verwijderen of asbest inventariseren en de personen die werkzaamheden uitvoeren met asbest voor deze bedrijven moeten volgens certificatieschema's SC 510, 520, 530 en 540 werken. De certificatieschema's staan op www.ascert.nl.

NEN 2990 Eindcontrole na asbestverwijdering

Deze norm beschrijft de manier waarop een containment (een afgeschermd ruimte) of buitenlocatie waaruit asbest is verwijderd, moet worden gecontroleerd op de aanwezigheid van asbesthoudende resten. Het doel van de eindcontrole is om vast te stellen dat de sanering zo is uitgevoerd dat een ruimte of buitenlocatie na sanering aan de gestelde eisen voldoet en dat de ruimten weer toegankelijk zijn voor personen zonder kans op blootstelling boven het gehanteerde toetsingscriterium.

NEN 2991 Risicobeoordeling in en rondom gebouwen of constructies waarin asbesthoudende materialen zijn verwerkt

Deze norm vormt een handleiding ter beoordeling van blootstellingsrisico's aan asbest voor gebruikers en derden in gebouwen, woningen, constructies, objecten en leegstaande bouwwerken waarin asbesthoudende materialen zijn verwerkt.

NEN 2939 Werkplekatmosfeer

Bepaling van de concentratie aan asbestvezels in de lucht bij het werken met of in de directe omgeving van asbest of asbesthoudende producten, met behulp van microscopische technieken.

Dit normontwerp beschrijft de bepaling van de concentratie aan respirabele asbestvezels op de werkplek van personen die beroepsmatig met asbest of asbesthoudende materialen werken en/of werkzaamheden in de directe omgeving van asbesthoudende materialen verrichten.

Tijdens het onderzoek wordt met zogenaamde PAS metingen (Personal Air Sampling) en met stationaire metingen nagegaan wat het actuele blootstellingsrisico is voor medewerkers in verschillende worst-case scenario's.

Arbocatalogus

Sinds 1 januari 2007 is de Arbeidsomstandighedenwet veranderd. De nieuwe Arbeidsomstandighedenwet geeft werkgevers de mogelijkheid om in overleg met werknemers arbomaatregelen op maat op te stellen. Deze arbomaatregelen worden vastgelegd in een arbocatalogus. In de gewijzigde Arbowet 2007 is ook opgenomen dat de beleidsregels vervallen, wanneer de arbocatalogus goedgekeurd is

Tussen de VSNU, vereniging van universiteiten, en de werknemersorganisaties is afgesproken om voor de universiteiten een gezamenlijke arbocatalogus op te stellen. De arbocatalogus universiteiten bestaat uit een aantal deelcatalogi, waaronder de deelcatalogus gevaarlijke stoffen. Deze deelcatalogus is goedgekeurd door de inspectie SZW. De arbocatalogus bevat een aantal instrumenten dat hun waarde op verschillende universiteiten al heeft bewezen, de zogenaamde good practices. Voor meer informatie over de deelcatalogus gevaarlijke stoffen zie: http://www.vsnul.nl/Arbocatalogus_gs.html

In de deelcatalogus gevaarlijke stoffen is de good practice "Protocol voor de registratie van ongevallen/calamiteiten met gevaarlijke stoffen en asbest" opgenomen. Dit protocol is overeenkomstig van toepassing op werknemers en studenten van Universiteit Utrecht en wordt in alle gevallen van mogelijke blootstelling opgevolgd. Ten behoeve van dit protocol is een blootstellingsregistratie formulier opgesteld dat moet worden ingevuld bij vermoedelijke blootstelling aan asbestvezels in gebouwen van Universiteit Utrecht.

Normen asbestconcentraties

Achtergrondconcentraties asbest in de lucht

Sinds 1987 wordt geen systematisch onderzoek naar achtergrondconcentraties asbest in de lucht gedaan in Nederland. Op grond van incidentele metingen wordt geschat dat de huidige achtergrondconcentraties liggen tussen de 20 en 40 vezels per m³ lucht.

Milieunorm

Ten behoeve van de asbest concentratienormen in het **milieu** zijn vanwege de verschillende effecten van de diverse vezeltypes zogenaamde equivalentiefactoren geformuleerd:

- Chrysotielvezel met een lengte > 5 micrometer heeft equivalentiefactor 1
- Chrysotielvezel met een lengte < 5 micrometer heeft equivalentiefactor 0,1
- Amfiboolvezel met een lengte > 5 micrometer heeft equivalentiefactor 10
- Amfiboolvezel met een lengte < 5 micrometer heeft equivalentiefactor 1

Het milieubeleid is gericht op vermindering van de risico's op blootstelling aan asbest via de lucht tot in elk geval het maximaal toelaatbaar risiconiveau (MTR) en zo mogelijk tot het verwaarloosbaar risiconiveau (VR). Het verwaarloosbaar risico (VR) wordt ook wel de streefwaarde (SW) genoemd. Op basis van hierboven genoemde equivalentiefactoren is men gekomen tot de volgende waarden:

- Het maximaal toelaatbare risiconiveau (MTR) bedraagt 100.000 vezelequivalenten per m³ lucht (jaargemiddelde);
- Het verwaarloosbaar risiconiveau (VR) ofwel streefwaarde (SW) bedraagt 1000 vezelequivalenten per m³ lucht (jaargemiddelde).

De grenswaarde

De grenswaarde is de norm voor de asbestconcentratie in de **arbeidssituatie**. Voor asbest geldt als grenswaarde 0,01 vezels per cm³ lucht (ofwel 10.000 vezels per

m³ lucht), berekend over een referentieperiode van 8 uur (een werkdag). Deze waarde heeft een wettelijke status (Arbowet) en mag niet worden overschreden. De grenswaarde geldt voor alle werkzaamheden waarbij werknemers aan asbest blootgesteld kunnen worden.

De eindcontrolenorm

Wanneer de asbestconcentratie in de omgevingslucht na sanering lager is dan de eindcontrolenorm, mag de ruimte worden betreden door werknemers zonder ademhalingsbescherming. De eindcontrole norm is 0,01 vezel per cm³ lucht (ofwel 10.000 vezels per m³ lucht) voor amfibolen en 0,002 vezels per cm³ lucht (2.000 vezels per m³ lucht) voor chrysotiel.

Nieuwe normen

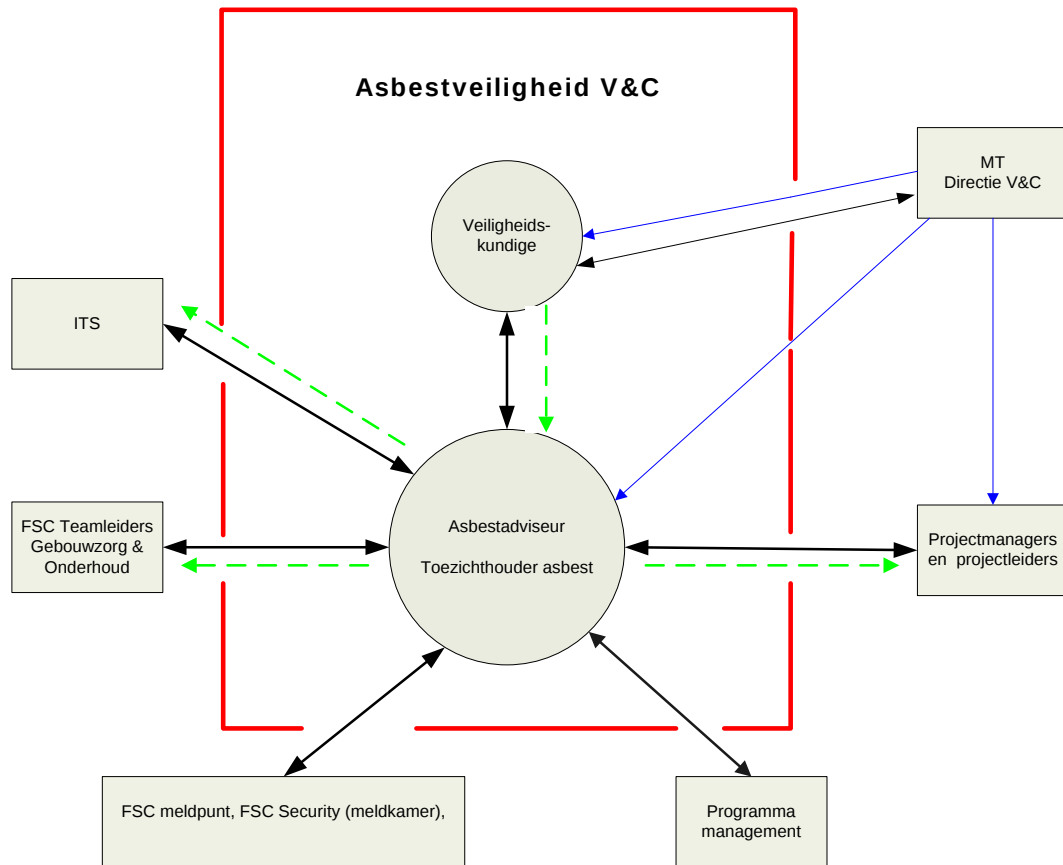
De Gezondheidsraad heeft in 2010 geconstateerd dat asbest nog gevaarlijker is dan voorheen werd gedacht, er kan geen duidelijke grens worden aangegeven waaronder de blootstelling aan asbest 'veilig' is. De subcommissie Grenswaarden Stoffen op de Werkplek van de SER heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) geadviseerd de huidige wettelijke grenswaarden te verlagen. SZW heeft het advies overgenomen en verwerkt het in de wetgeving.

1 juli 2014 is de wettelijke grenswaarde voor chrysotiel (wit) asbest in de lucht verlaagd naar 2.000 vezels/m³. hierbij was het voornemen om de grenswaarden voor asbest amfibolen (voornamelijk bruin en blauw asbest) in de lucht per 1 januari 2015 te verlagen naar 300 vezels/m³. Echter is gebleken dat zowel de huidige asbestverwijderingstechnieken als meetmethodes niet toereikend zijn om deze grenswaarde te kunnen behalen of betrouwbaar vast te stellen. De verlaging van de grenswaarde voor amfibool asbest tot 300 vezels/m³ zal pas van kracht worden zodra door nader onderzoek is aangetoond dat deze in de praktijk haalbaar is. Tot die tijd zal een grenswaarde van 2000 vezels/m³, zoals bij serpentijn asbest, van kracht zijn voor amfibool asbest die medio 2016, zo spoedig als mogelijk, wordt ingesteld. Het onderscheid tussen de milieunorm en de norm voor de arbeidssituatie zal verdwijnen met het van kracht worden van de nieuwe normen.

Toetsingswaarde binnen Universiteit Utrecht.

Universiteit Utrecht anticipeert bij de beoordeling van analyseresultaten van luchtmonsters nu reeds op de toekomstige verlaging van de grenswaarden. In de praktijk komt dit neer op een verwaarloosbaar blootstellingsrisico aan asbest.

BIJLAGE 5. ORGANISATIE EXPERTTEAM ASBESTVEILIGHEID

Toelichting

- Hierarchisch
- - - → Advies
- ↔ Informatie uitwisseling / functioneel / overleg